

"ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"

ΔΕΛΤΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ

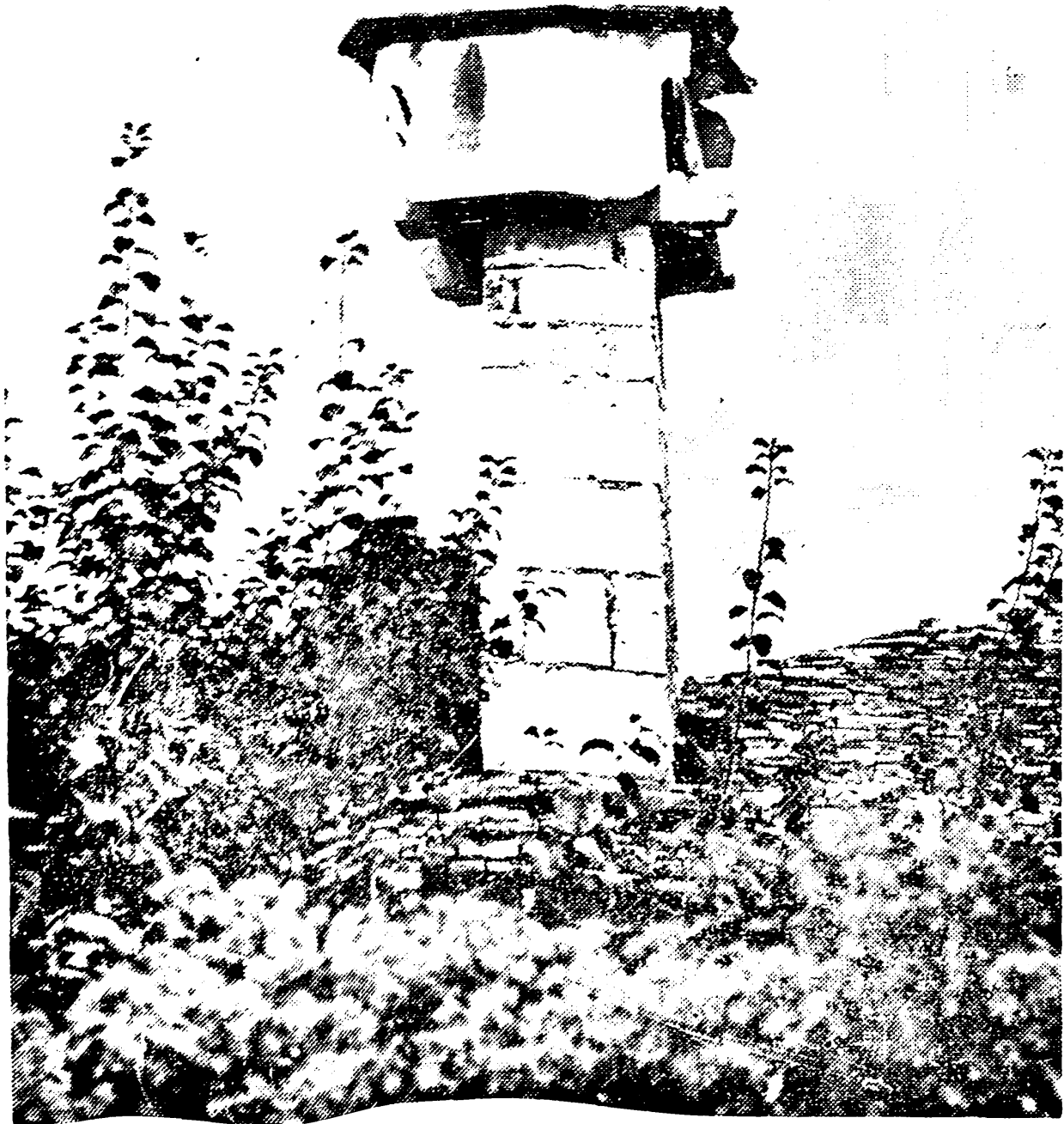
ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΕΤΟΣ Ζ'

ΤΕΥΧ. 43

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1980

Γραφεία: 'Οδός Μαυρομιγάλη 7—Τ. 143
Τηλ. 36.34.152 — 65.11.669

ΑΘΗΝΑΙ 1980

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
(ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΚΟΜΙΤΑΤΟ)
1906

ΠΑΝΑΓ. ΔΑΓΚΛΗΣ
Υπαρχηγός Γενικού Έπιτελείου
Πρόεδρος

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΟΥΜΑΣ
Γεν. Διευθυντής ΣΠΑΠ

Σ. ΣΠΥΡΟΜΙΛΙΟΣ
Άρχηγός Χειμάρρας
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΕΛΑΣ

Άνθυπλοίαρχος
ΧΑΡ. ΛΙΑΜΠΗΣ

Άνθυποπλοίαρχος
ΧΡ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ
Λόγιος

ΜΙΑΤ. ΠΑΝΤΑΖΗΣ
Υφηγητής Πανεπιστημίου
ΧΡ. ΧΡΟΝΗΣ

Υπολοχαγός Οικονομικός
ΠΕΡ. ΚΑΡΑΠΑΝΟΣ
Δικηγόρος

ΧΡ. ΜΑΛΑΜΟΣ
Ταγματάρχης Μηχανικού

ΓΕΩΡΓ. ΓΑΓΑΡΗΣ
Δημοσιογράφος

ΑΥΓ. ΑΒΕΡΩΦ
Πολιτευτής

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
(ΑΝΑΣΥΣΤΑΣΙΣ)
1934

Έπίτιμος Πρόεδρος
ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΡΙΚΚΑΛΙΝΟΣ
Όμότιμος Καθηγητής
του Πανεπιστημίου Αθηνών
Άκαδημαϊκός

ΔΙΑΤΕΛΕΣΑΝΤΕΣ ΠΡΟΕΔΡΟΙ

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΒΛΑΧΟΣ
Ό υπό Ίσπανίων Αρχιεπίσκοπος
Αθηνών και πάσης Ελλάδος

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΟΥΜΑΣ
Γεν. Διευθυντής ΣΠΑΠ

ΑΝΤΩΝΙΟΣ Κ. ΠΑΛΗΣ
Στρατηγός

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Μ. ΜΕΛΑΣ
Στρατηγός

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΠΑΛΑΝΟΣ
Άκαδημαϊκός

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΚΑΛΛΙΑΦΑΣ
Καθηγητής Πανεπιστημίου

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΡΙΚΚΑΛΙΝΟΣ
Άκαδημαϊκός

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΑΒΑΡΕΤΟΣ
Δικηγόρος - Δημοσιογράφος

“ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ,,
ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΟΜΩΝΥΜΟΥ
ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΙΣΤΟΡΙΑ - ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑ - ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΑ - ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΑΘΗΝΑΙ, οδός Μαυρομιχάλη 7
Τ. 143 — Τηλ. 36.34.152

Υπεύθυνος σύμφωνα με τὸ Νόμο:

ΑΛΕΞ. Χ. ΜΑΜΜΟΠΟΥΛΟΣ

Άγία Παρασκευή Ἀττικῆς - Τερψιθέας 64
Τηλ. 65.11.669

●
Τυπογραφείον:

Γ. ΜΠΡΟΥΖΙΩΤΗΣ — Γ. ΚΑΤΣΑΡΟΣ
Κωλέττη 4 — Τηλ. 36.03.820

Τυπώνεται σὲ 3.000 ἀντίτυπα καὶ ἀποστέλ-
λεται στὰ Μέλη καὶ τοὺς Ἀκροατὰς ἀντὶ δρ. 10.

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

	Σελ.
Πρόσκληση σὲ ἐμμέλια	1
Δυὸ λόγια γιὰ τὸ θέμα τῆς 30ῆς Ἀ- πριλίου	2
Τῆς Συντάξεως. Ἡ ἐπέτειος τῆς Ἀυτο- νομίας τῆς Β. Ἠπείρου	3
Στάθης Δ. Λαμπροῦδη. Οἱ Ζωσιμάδες καὶ τ' ἀγαπημένα τους Γιάννινα	5
Τῆς Συντάξεως. Ἠπειρώτες μαστῆροι στὴν Πελοπόννησο	21
Ἀλεξ. Χ. Μαυροπούλου. Ἀγωγιάτες καὶ κιρατζήδες (συνέχεια)	24
Κώστα Ντούλα. Ταξίδι: στὰ παλιὰ τὰ χρόνια	26
Τῆς Συντάξεως. Οἱ Ἠπειρώτες τιμῶν τῆ Χρυσάνθη Ζιτταία	28
Τῆς Συντάξεως. Ἐσωτερικὴ Ζωὴ καὶ Κίνησι	29

Ἡ ΕΙΚΟΝΑ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ

Μπουχαρὶ (καμινάδα) σὲ στέγη σπιτιοῦ
τῶν Ἐπάνω Σουδενῶν.

(Φωτογρ. Πέτρου Γεωργιάδη)

"ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"

ΔΕΛΤΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΕΤΟΣ Ζ'	ΤΕΥΧ. 43	ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1980	Γραφεία: 'Οδός Μαυρομιχάλη 7—Τ. 143 Τηλ. 36.34.152 — 65.11.669
---------	----------	---------------	---

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΙΔΡΥΣΙΣ 1906 - ΑΝΑΣΥΣΤΑΣΙΣ 1934

ΕΙΣΔΟΧΗ "ΦΙΛΩΝ ΙΩΑΝΝΗΝΩΝ": 1976

ΘΔΟΣ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ 7 - ΑΘΗΝΑΙ Τ. 143

ΤΗΛ. 3634.152 - 6511.669

ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ

Ἡ «Ἡπειρωτικὴ Ἐταιρεία» ὀργανώνει τὴν 30ὴν Ἀπριλίου 1980, ἡμέραν Τετάρτην καὶ ὥραν 7.30 μ.μ. εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας, Ἐλευθ. Βενιζέλου 22 — Ὀμήρου, τὴν ἕκτην κατὰ σειράν πνευματικὴν ἐκδήλωσιν τῆς περιόδου 1979—80.

Κατ' αὐτὴν θὰ ὀμιλήσῃ ὁ κ. Φώτης Πέτσας, Καθηγητῆς Πανεπιστημίου, μὲ θέμα: Οἱ ἐλληνικαὶ ἀρχαιότητες τῆς (ἐνιαίας Ἠπείρου) καὶ ἡ σύγχρονη ἀλβανικὴ ἐπιστήμη.

Θὰ προβληθοῦν ἔγχρωμες διαφάνειες ἀρχαιολογικῶν τόπων, μνημείων καὶ νέων εὐρημάτων στὴ Βόρειο Ἡπειρο.

Παρακαλοῦμεν ὅπως εὐαρεστηθῆτε νὰ τιμήσετε τὴν Ἡπειρωτικὴν ἐκδήλωσιν μὲ τὴν παρουσίαν σας.

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΑ.

Ὁ Πρόεδρος
ΑΛΕΞ. Χ. ΜΑΜΜΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
ΣΤΑΘ. ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ

Λίγα λόγια για το θέμα της όριδίας της 30ής 'Απριλίου

ΦΩΤΗΣ ΠΕΤΡΑΣ

Ο καθηγητής Φώτης Πέτσας γεννήθηκε το 1918 στην 'Αρίστη του Δυτικού Ζαγοριού, παιδί δασκάλου, του Μιχαήλ Πέτσα, και της Σοφίας, νοικοκυράς.

Τελείωσε το Δημοτικό και το Σχολαρχείο στην 'Αρίστη με Ζαγορήσιους δασκάλους. Το καλοκαίρι του 1926 ταξίδεψε «μέσω 'Αλβανίας» και Θεσσαλονίκης στη Σερβία, όπου ήταν ταξιδεμένοι οι χωριανοί του και ζούσε ο πάππος του Ιωάννης (Νούσιας) Πέτσας, σπουδαγμένος νομικός, αλλά τότε κτηματίας στο Κοιμάνεβο. Έτσι, ο νεαρός έγγονος πήρε την πρώτη γείωση από Βαλκάνια.

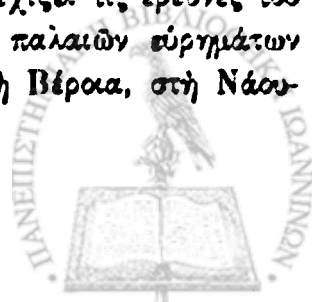
Από το 1930 στη Θεσσαλονίκη, κοντά στο θείο του Βύρωνα Πέτσα, τελείωσε το Α' Γυμνάσιο 'Αρρένων και τη Φιλοσοφική

Σχολή του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Πήρε πτυχίο 'Αρχαιολογίας το 1939, με καθηγητή, μεταξύ άλλων, τον δειμνιστο Δημήτριο Εὐαγγελίδη.

Στόν πόλεμο 1940—41 ο Φώτης Πέτσας υπηρέτησε ως Διμοιρίτης στην πρώτη γραμμή του Μετώπου με το 50ο Σύνταγμα Θεσσαλονίκης. Τραυματίστηκε, αλλά έμεινε στην πρώτη γραμμή. Παρασημοφορήθηκε με τον Πολεμικό Σταυρό Β' τάξεως.

Τόν πρώτο χρόνο της κατοχής ίδρυσε με άλλους συναδέλφους του στην Κόνιτσα ιδιωτικό Σχολείο κι' έτσι δεν έχασαν τη χρονιά τους οι μαθηταί της έπαρχίας, αφού μπόρεσαν να εξετασθούν ως «διδαχθέντες κατ' οίκον» στα Γιάννενα και να περάσουν την τάξη. 'Αλλ' αναγκάστηκε να διακόψει τη συνεργασία του για να πάη στη Θεσσαλονίκη να μετάσχη σε διαγωνισμό για την πρόκληψη 'Επιμελητών 'Αρχαιοτήτων.

Είναι δύσκολο να έκτεθη με λίγα λόγια ή αρχαιολογική δράση του κ. Πέτσα. 'Από το 1937 ως βοηθός του καθηγητού του Κωνσταντίνου Ρωμαίου άρχισε την ανασκαφή στη Βεργίνα. 'Ως 'Επιμελητής και 'Εφορος 'Αρχαιοτήτων δούλεψε στη Μακεδονία, στην 'Αθήνα, στους Δελφούς, στην 'Ηπειρο, στις Μυκήνες και πάλι στη Μακεδονία, ύστερα στην 'Αχαΐα και στη Ρωμέλη, και πάλι στην 'Ηπειρο ως καθηγητής και Κοσμητώρ της Φιλοσοφικής Σχολής του 'Ηπειρωτικού Πανεπιστημίου μέχρι το 1975, όποτε ξαναγύρισε στη Θεσσαλονίκη και και συνεχίζει τις έρευνές του και τη μελέτη των παλαιών εύρημάτων του στη Βεργίνα, στη Βέροια, στη Νάου-

Ἡ ἐπέτειος τῆς Αὐτονομίας τῆς Βόρειας Ἠπειροῦ ἀπὸ τὸ Ἰδρυμα Βορειοηπειρωτικῶν Ἐρευνῶν

Τὴν Τρίτη 19 Φεβρουαρίου, στὶς 8 τὸ βράδυ, γιορτάστηκε ἀπὸ τὸ Ἰδρυμα Βορ(κ)ῶν Ἐρευνῶν ἡ 66ῃ ἐπέτειος τῆς αὐτονομίας τῆς Β. Ἠπειροῦ (17.2.1914) μὲ πανηγυρική ὁμιλία καὶ δεξίωση στὰ Γραφεῖα

του στὰ Γιάννινα.

Μπροστὰ σὲ πυκνὸ ἀκροατήριον καὶ ὕστερα ἀπὸ σύντομη παρουσίαση τοῦ Προέδρου τοῦ Ἰδρύματος κ. Ξεν. Κοντούρη, μίλησε σὰν ἐπίσημος ὁμιλητὴς τῆς ἡμέρας, ὁ Φιλόλο-

σα, τὴν Πέλλα, τὴ Θεσσαλονίκη, τὴ Χαλκιδικὴ καὶ ἄλλῶν.

Ὁ κ. Πέτσας ἔχει ἤδη ὑπερκεκτὸ ἀρχαιολογικὰ δημοσιεύματα τὴν Ἑλληνικὴ καὶ ἄλλες διεθνεῖς γλώσσες. Βασικὴ μελέτη γιὰ τοὺς μακεδονικοὺς τάφους εἶναι ἡ διδακτορικὴ διατριβὴ του γιὰ τὸν «Τάφος τῶν Λευκαδίων», πού εἶναι τὸ σπουδαιότερον μακεδονικὸ μνημεῖον. Σὲ ἓνα τόμον εἶναι συγγραμμωμένες, σὲ ἀγγλικὴ γλώσσα, εἰς μελέτες του γιὰ τὴν Πέλλα, τῆς ὁποίας ὁ κ. Πέτσας ἄρχισε τὴν ἀνασκαφὴν καὶ τὴ συνέχισε ἐπὶ μίᾳ δεκαετίᾳ περίπου (1957 — 1969).

Ὁ κ. Πέτσας εἶναι ἰσότιμον μέλος τῆς γηραιᾶς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας, μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐταιρείας Μακεδονικῶν Σπουδῶν, τοῦ Ἰνστιτούτου Μελετῶν Ἰονίου καὶ Ἀδριατικοῦ χώρου καὶ τῆς Ἐταιρείας Θρακικῶν Μελετῶν. Εἶναι Πρόεδρος τῆς Περιηγητικῆς Λέσχης Θεσσαλονίκης, ἐπιστημονικὸς συνεργάτης τοῦ Ἰνστιτούτου Μελετῶν Χερσονήσου τοῦ Αἴμου, συνεργότου τοῦ περιουσιακοῦ «Μακεδονικὰ» καὶ ἐκδότου τοῦ περιοδικοῦ «Ἠπειρος» κλπ.

Ἰδιαίτερα τίμησαν τὸν κ. Πέτσα ἐπιστημονικὰ ἰδρύματα. Ὡς ὑπότροφος τοῦ Βρετανικοῦ Συμβουλίου σπούδασε δύο χρόνια στὸ Καϊμπριτζ (1951—1953), ὡς ὑπότροφος Φουλμπράιτ τὴν Ἀθήναι (1961—62), κ.ά. Εἶναι ἰδρυτικὸ μέλος τῆς Διεθνoῦς Ἐταιρείας γιὰ τὴ μελέτη τῶν Ἑλληνορωμαϊκῶν Ψηφιδωτῶν, πού ἐδρεύει στὸ Παρίσι, ἀντεπιστέλλον μέλος τοῦ Γερμανικοῦ καὶ τοῦ Αὐστριακοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Ἰνστιτούτου, μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Διεθνoῦς Ἐταιρείας γιὰ τὴ μελέτη τῶν Ἑλληνορωμαϊκῶν Ἐπιγραφῶν κλπ. Τὸ 1977 ἔγινε μέλος τοῦ Ἰνστιτούτου Προχωρημένων Σπουδῶν τοῦ Πρίνστον.

Στὴν ὁμιλία του τῆς 30ῆς Ἀπριλίου ὁ κ. Πέτσας θὰ ἀναφερθεῖ στὰ εὐρήματα τῶν νεωτέρων ἀρχαιολογικῶν ἀνασκαφῶν, πού ἔχουν γίνεσθαι στὴν Ἀλβανία καὶ εἰδικώτερα στὸ χῶρον τῆς Βορείου Ἠπειροῦ καὶ τὰ ὁποῖα οἱ Ἀλβανοὶ ἀρχαιολόγοι χαρακτηρίζουν συλλήβδην ἰ λ λ υ ρ ι κ ἄ.

γος καθηγητής κ. Ι. Κάτσενος με θέμα: Η ΑΥΤΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΒΟΡ. ΗΠΕΙΡΟΥ ΚΑΙ Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΩΝ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΣΤΟΥΣ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟΥΣ ΑΓΩΝΕΣ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ ΜΑΣ».

Ο όμιλητής με σοβαρά ιστορικά ντοκουμέντα, ανέφερε τὰ διάφορα επαναστατικά κινήματα τῶν Βορειοηπειρωτῶν ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς ὑποδούλωσης τοῦ "Ἐθνους μας στὰ Τουρκικὰ θαρβαρικὰ στίφη, τοῦ αὐτονομιστικοῦ κινήματος τοῦ 1914. Παρουσίασε τὴν ἀσίγαστη πνευματικὴ δραστηριότητα τῆς ὑπόδουλης αὐτῆς Ἑλληνικῆς γωνιάς γιὰ ἀφύπνιση τῶν σκλάβων, δίνοντας ἔτσι ὀλοζώντανη τὴν ἀγωνιώδη προσπάθεια τῶν ἀτυχῶν κατοίκων τῆς νὰ διατηρήσουν τὴν ἐθνικότητά τους, τὴ γλῶσσα τους, τὴ θρησκεία καὶ τίς παραδόσεις τους. "Ἐκλείσει τὴν ὁμιλία του, τονίζοντας μὲ σεμνότητα πὺ προσδίδει τὴν ὄση πρέπει σοβαρότητα, τίς μηχανορραφίες τῆς ἐχθρικῆς καὶ «φιλικῆς διπλωματίας» πὺ στὶς ἀνεξήγητες σκοπιμότητές τῆς καταδίκασε ἓνα λαὸ μὲ γνήσιο ἑλληνικὸ φρόνημα σὲ ὑποδούλωση.

Μετὰ τὸν ὁμιλητὴ ὁ Σεβασμιώτατος κ. Θεόκλητος μίλησε γιὰ λίγο, γιὰ νὰ ζητήσει ἀπὸ τοὺς Μεγάλους, τὴν ἀναγνώριση στοὺς ὑποδούλους

Βορ)τες, τῶν στοιχειωδῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων τους, τῆς ἐλευθερίας τοῦ λόγου, τῆς σκέψης καὶ τῆς θρησκείας.

Ἀκολούθησε σύντομος χαιρετισμὸς τοῦ Προέδρου τῶν Βορ)τῶν Ἀθηνῶν κ. Ν. Δημάδη, πὺ ἀναφερόμενος στὸ αὐτονομιακὸ κίνημα τοῦ 1914, καλοῦσε ὄλους τοὺς Ἑλληνας, νὰ ἀντιμετωπίσουν ἐνωμένοι σὰν κοινὴ Ἐθνικὴ μας ὑπόθεση.

Τέλος, μίλησε γιὰ λίγο ὁ καθηγητὴς κ. Καλογήρου, γιὰ νὰ τονίσει πὺς ὁ καλύτερος τρόπος γιὰ νὰ ἐκτιμηθοῦν τὰ ἐθνικὰ δίκαια τοῦ Βορ)κοῦ στοιχείου εἶναι ἡ ἀπόδειξη τῆς Ἑλληνικότητάς του μὲ τὴν ἱστορικὴ ἔρευνα, πὺ θρῖσκεται μέσα στοὺς σκοποὺς τοῦ Ἰδρύματος αὐτοῦ. Τὴν ὄλη ἐκδήλωση ἐκλείσει μὲ συγκινητικὸ συμπέρασμα μὲ ἐπίλογο ὁ Πρόεδρος κ. Ξεν. Κοντούρης. Ἡ σεμνὴ αὐτὴ ἀναμνηστικὴ ἐκδήλωση ἐκλείσει μὲ τὴν ἐπίσκεψη τῶν καλεσμένων στὴ μόνιμη ἐκθεση τοῦ Ι.Β.Ε. Ἐδῶ ὑπάρχουν ἐκθέματα Βορ)κοῦ ὑλικοῦ τοῦ Ι.Β.Ε. πὺ εἶναι μιὰ τρανὴ ἀπόδειξη τῆς Ἑλληνικότητάς τῆς Βορ. Ἡπείρου καὶ πὺ τὸ πλῆθος τους γιὰ τὸ μικρὸ χρόνο τῆς πενταετοῦς ζωῆς τοῦ Ἰδρύματος εἶναι ἀληθινὸς ἄθλος τῶν ἐργατῶν του.

ΟΙ ΖΩΣΙΜΑΔΕΣ ΚΑΙ Τ' ΑΓΑΠΗΜΕΝΑ ΤΟΥΣ

ΓΙΑΝΝΙΝΑ

Ἡ Διαθήκη τους

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΘΗ ΛΑΜΠΡΙΔΗ
Γεν. Γραμματέως
τῆς Ἑπειρωτικῆς
Ἑταιρείας

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΖΩΣΙΜΑΣ.

Ἀστείρευτη καὶ πολύκρουνη ἦταν ἡ πηγή τῆς αἰίζωνος Ἀδελφότητος τῶν Ζωσιμάδων στήν ἄσκηση τῆς ἀγαθοεργίας ὑψηλῆς στάθμης τόσο πρὸς τὸ Ἑλληνικὸ Ἔθνος, ὅσο καὶ στήν ἰδιαίτερη πατρίδα τους, τὰ Γιάννινα.

Ἀναφέρθηκε στὸ προηγούμενο Δελτίο - περιοδικὸ τῆς Ἑπειρωτικῆς Ἑταιρείας ἀδρομερῶς ὅ,τι εἶχε σχέση μετὰ τὴ γενναιόδωρη προσφορὰ τῶν ἑξ ἀδελφῶν Ζωσιμάδων γιὰ τὰ γράμματα καὶ τὴν παιδεία τοῦ ὑπόδουλου Ἑθνους καὶ εἰδικώτε-

ρα τὴ χρηματοδότηση τοῦ προστάτη τῆς διανοητικῆς τῶν Ἑλλήνων παλιγγενεσίας Ἀδ. Κοραῆ.

Ἀναφέρθηκε ἐπίσης στὸ ἴδιο Δελτίο τὸ Δωρητήριον τῶν Ζωσιμάδων μετὰ τὰ 100 χιλ. ρούβλια καὶ μαζί ὠρισμένα στοιχεῖα γι' αὐτό. Προσθέτουμε καὶ μερικὰ ἀκόμα συμπληρωματικὰ πού τὰ πληροφορηθήκαμε ἀπὸ ἔγκυρη πηγή γύρω ἀπὸ τὸ ἀναφερόμενο δωρητήριον.

Τὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα αὐτοῦ τοῦ Κληροδοτήματος - Δωρητηρίου εἶναι κυρίως μετοχὲς τῆς Ἑθνικῆς

Τραπεζίης τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ ἐτήσιο ἔσοδο ἀπὸ τίς μετοχές αὐτές εἶναι σήμερα 2 ἑκατομμύρια δρχ. καὶ ἡ Διεύθυνση Ἐθν. Κληροδοτημάτων πού ἔχει τὴν ἐποπτεία καὶ διαχείριση με αἴτησή της στὸ ἀρμόδιο Ἐφετεῖο τῶν Ἀθηνῶν καὶ με τὸ νόμο 455)1976 ζητεῖ νὰ διατίθεται τὸ ποσὸ αὐτὸ γιὰ ὑποτροφίες σπουδαστῶν, πού προέρχονται ἀπὸ τὴν ἰδιαίτερη πατρίδα τῶν Ζωσιμάδων.

Μὲ ἄλλα λόγια πολὺ γρήγορα ἀπὸ τὸ πρῶτο καὶ μικρὸ κληροδοτήμα τῆς Ἀδελφότητος θὰ θεσπισθοῦν 20 ὑποτροφίες ἀνὰ τέσσερα καὶ πέντε χρόνια γιὰ σπουδαστὲς τῶν λυκείων τῆς πόλεως τῶν Ἰωαννίνων.

Τὴν ἀπόφαση τοῦ Ἐφετείου, ὅταν ἐκδοθῆ, θὰ καταχωρίσουμε στὸ Δελτίο τῆς Ἐταιρείας συνδυασμένη καὶ με τὴν παροχὴ ἄλλων χρήσιμων στοιχείων γιὰ τοὺς γονεῖς καὶ τὰ παιδιὰ τους, πού ἀφορᾷ τὸ εὐλογημένο χρῆμα τῶν Ζωσιμάδων. Ἀλλὰ δὲν ἦταν αὐτές οἱ μοναδικές προσφορές τους πρὸς τὸ Ἔθνος καὶ τὰ Γιάννινα, μέσα στις ὁποῖες, ὅπως ἀναφέρθηκε στὸ προηγούμενο Δελτίο, συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ νομισματικὴ συλλογὴ τῶν Ζωσιμάδων πρὸς τὸ Ἔθνος ἀμύθητης ἀξίας σήμερα.

Πολύκρουνη, ἀστείρευτη ἦταν ἡ πηγὴ τῶν Ζωσιμάδων, μεγάλα τὰ πλοῦτη τους, ἀσύγκριτο τὸ ἐπιχειρηματικὸ καὶ τὸ ἐμπορικὸ τους δαιμόνιο, ἀπέραντη ἡ διάθεση, ἡ πρό-

θεση, ἡ βούλησή τους γιὰ ἀγαθοεργίες, χωρὶς τὸ ἐλάχιστο νὰ ἐπιφυλάξουν γιὰ τὴ δική τους χρῆση ἀπὸ τὰ ἀμύθητα πλοῦτη πού εἶχαν συσσωρεύσει.

Ἡ περίπτωση θέβαια τῶν ἀδελφῶν Ἀναστασίου, Νικολάου, Ζώη, Μιχαήλ, Ἰωάννου καὶ Θεοδοσίου Ζωσιμᾶ με τὰ ἔργα τους καὶ τὴν προσφορὰ τους προσιδιάζει πιδὸ πολὺ με μῦθο παρὰ με ζωντανὴ πραγματικότητα πού ἀστράφτει καὶ λαμποκοπᾷ ἐσαεῖ.

Ἄλλο θέβαια, ἂν ἡ Ἀδελφότης τῶν Ζωσιμάδων δὲν ἔγινε τὸ ὠραιότερο νεοελληνικὸ ἀνάγνωσμα γιὰ τὸ φρονηματισμὸ τῆς νεολαίας μας, πού τὴ δέρνει ἡ ξεραῖλα σήμερα, ἀντὶ νὰ τὴ θρέφῃ καὶ νὰ τὴν ἐμπνέῃ ἡ σπουδὴ καὶ ἡ γνώση ἀπὸ τὸ ἀνθρωπιστικὸ ἰδεῶδες, προϊόν ἐλληνικὸ. Τὸ σημείωμά μας ὡστόσο αὐτὸ εἶναι ἀφιερωμένο στὴν κύρια προσφορὰ τῶν ἑξ ἀδελφῶν στὰ Γιάννινα, τὴν ἰδιαίτερη πατρίδα τους, πού εἶναι καταξιωμένη καὶ καθγιασμένη με τὴ διαθήκη τοῦ ἀοιδίου Νικολάου Π. Ζωσιμᾶ.

Ἄς σκύψουμε λοιπὸν με δέος, με ἀπέραντο σεβασμὸ καὶ εὐλάβεια σ' αὐτὴ — τὴ διαθήκη — καὶ με τίς μικρές μας πνευματικὲς δυνάμεις ἄς προσπαθήσουμε νὰ κάνουμε κοινωνοὺς καὶ γνῶστες στὸ Ἑπειρωτικὸ κοινὸ αὐτῶν — τῶν κοινωφελῶν σκοπῶν — πού βουλήθηκε ὁ Νικόλαος Παναγιώτου Ζωσιμᾶς, ἐνεργώντας γιὰ λογαριασμὸ τῆς ἑξαμελοῦς Ἀδελφότητος νὰ πραγματοποιοῦνται ἐσαεῖ στὰ Γιάννινα τους.

Παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς Διαθήκης Ἐν ἁγίῳ πνεύματι τῶν Ζωσιμάδων κληροδότημα στὸ Γένος

ΔΙΑΘΗΚΗ ΤΟΥ ΑΟΙΔΙΜΟΥ
ΝΙΚΟΛΑΟΥ Π. ΖΩΣΙΜΑ
ΕΥΓΕΝΟΥΣ ΓΡΑΙΚΟΥ
ΙΠΠΟΤΟΥ ΤΟΥ ΤΑΓΜΑΤΟΣ
ΤΟΥ ΣΩΤΗΡΟΣ
ΕΝ ΜΟΣΚΒΑ ΕΚ ΤΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑ-
ΦΙΑΣ Α. ΣΕΜΕΝΑ 1843

Παραθέτουμε πρῶτα μερικὰ γενικά κατατοπιστικὰ στοιχεῖα γιὰ τὴ διαθήκη.

α) Ἡ διαθήκη εἶναι γραμμένη καὶ τυπωμένη στὴν Ἑλληνικὴ καὶ Ρωσικὴ γλῶσσα.

β) Ἀριθμεῖ 39 ἄρθρα καὶ εἶναι καταχωρισμένη μὲ τὰ συμπληρώματά της σὲ 144 σελίδες, πού κατανέμονται στὶς μισὲς σελίδες, ὅσα εἶναι γραμμένα στὴν ἑλληνικὴ καὶ ἄλλα τόσα στὴ Ρωσικὴ.

γ) Ὁ πατέρας τῶν 6 ἀδελφῶν λέγονταν Παναγιώτης καὶ ὄχι Παῦλος, ὅπως ἀναφέρεται στὴ διαθήκη κι' αὐτὸ γιὰ τὴ Ρωσικὴ γλῶσσα δὲν ὑπάρχει τὸ ὄνομα Παναγιώτης.

δ) Ἡ σύνταξη καὶ τὸ γράψιμό της ἔγινε τὴν 18η Μαρτίου 1841 στὴ Νίζνα, πόλη τῆς Ρωσικῆς Αὐτοκρατορίας. Ἡ ἐγκυρότητά της ἀναγνωρίζεται ἀπὸ τὸ Γραικικὸ Μαγιστράτο τῆς Νίζνας στὶς 11 Ἀπριλίου 1841.

ε) Στὸ προοίμιό τῆς διαθήκης ὁ Νικόλαος ἐπικαλεῖται τὴν εὐσπλαγ-

χνία τοῦ Πανάγαθου νὰ τὸν βοηθήσει, -νὰ τὸν φωτίσει γιὰ νὰ κανονίσῃ τὰ τῆς περιουσίας του, πού εἶναι κοινὸ ἀπόκτημα ὄλων τῶν ἀυταδέλφων του μὲ τὸν κόπο καὶ τὸν ἰδρώτα τους κατὰ τὸν ἐπωφελέστερο τρόπο.

στ) Τὴ διαθήκη τοῦ ὁ Νικόλαος Ζωσιμάς τὴν ὑπαγορεύει. Ἄλλος τὴν ἔγραψε, ὁ ὁποῖος ἀναφέρει στὸ τέλος τοῦ 39ου ἄρθρου τῆς διαθήκης, πού εἶναι καὶ τὸ τελευταῖο αὐτῆς:

«Τοιαύτην τὴν διαθήκην ἐκ θελήσεως καὶ προσωπικῆς αἰτήσεως τοῦ διαθέτου πανευγενοῦς Γραικοῦ Νικολάου Παύλου Ζωσιμά ἔγραψα ἐγὼ ὁ τῆς Νίζνης Γραικὸς Χρῆστος Παντελῆ Μαυρομάτης καὶ τῆς ἐν Νίζνῃ ἐντίμου Γραικικῆς Κοινότητος τῶν ἱερῶν ἐκκλησιῶν ψάλτης».

«Τὴν παροῦσαν ὑπογράφω καὶ σφραγίζω μὲ τὴν βούλαν τῆς ἐμῆς ἀδελφότητος ὁ ἐκ τῆς Ἡπείρου πόλεως Ἰωαννίνων εὐγενῆς Ρωμαῖος καὶ Καβαλλέρος τοῦ δευτέρου τάγματος τῶν Ταξιαρχῶν τοῦ Σωτήρος, τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, Νικόλαος Παύλου Ζωσιμάς, θεβαιῶν».

Ἐπακολουθοῦν οἱ μάρτυρες, ἡ ὁλοκλήρωση τῆς ἐγκυρότητας καὶ ἡ ἐπισημοποίηση τῆς διαθήκης ἀπὸ τὶς Ρωσικὲς Ἀρχές στὶς 11 Ἀπριλίου 1841.

ζ) Τὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα πού ἀφήνει μὲ τὴ διαθήκη τοῦ ὁ Νικ. Ζωσιμάς ἀνέρχονται — φθάνουν τὸ ἕνα ἑκατομμύριο ρούβλια.

Εἶναι κατατεθειμένα ἔσασι στὸ

Αυτοκρατορικό Όρφανοτροφείο της Μόσχας.

Μπορούν ωστόσο να αναληφθούν και να κατατεθούν όλα αυτά τα χρήματα έσαι στην περίπτωση λειτουργίας Γαζοφυλακίου στην Ελλάδα, με άλλα λόγια Τράπεζας Έλληνικής.

Αυτό για τη δυνατότητα μεταφοράς και καταθέσεως των χρημάτων του σε Τράπεζα Έλληνική, όταν ιδρυθή, το επαναλαμβάνει ο Νικόλαος σε κάθε άρθρο της διαθήκης εκδηλώνοντας έτσι την άμετρη αγάπη για την Ελλάδα του, αλλά και τη βούλησή του να ενισχύση την ίδρυση Τράπεζας στην Ελλάδα, όπως και το έπραγματοποίησε με σημαντικά ποσά στο ξεκίνημα της Έθνικης Τραπεζής από τον αείμνηστο Ίδρυτή της Γεώργιο Σταύρου.

η) Από το ποσό του ενός εκατομμυρίου ρουβλίων που είχε καταθέσει στο Αυτοκρατορικό Όρφανοτροφείο της Μόσχας στη διάρκεια της χρονιάς που επέζησε έπειτα από τη σύνταξη της διαθήκης του το Μάρτη του 1841 έως τις 16 Φεβρουαρίου του 1842 που πέθανε, ήταν πληροφορήθηκε ότι ιδρύθηκε ή Έθνικη Τράπεζα της Ελλάδος απέσυρε σύμφωνα με όσα αυθεντικά αναφέρει ο Ίω. Λαμπρίδης 400 χιλ. ρούβλια από τη Μόσχα και αγόρασε σε δυο δόσεις 500 μετοχές της Έθν. Τραπεζής, τις οποίες και κατέθεσε έσαι σ' αυτή. Από το έσοδό τους παράγγειλε να εκτελούνται οι κοινωφελείς σκοποί, όπως ώρισε με σχετικά άρθρα της

διαθήκης του.

θ) Οι επίτροποι, οι εκτελεστές της διαθήκης του αγόρασαν ακόμα από τα κεφάλαια τα κατατεθειμένα στη γνωστή Τράπεζα της Μόσχας άλλες 111 μετοχές της Έθν. Τραπεζής και οι μετοχές αυτές 611 σύνολο απέφεραν έτήσιο εισόδημα το 1875 γρόσια 560 χιλιάδες, ήτοι λίρες τουρκικές 5.600 κατά τον Ίω. Λαμπρίδη.

Τόν ίδιο καιρό όλα τα άλλα χρήματα της Αδελφότητας των Ζωσιμάδων που ήταν κατατεθειμένα στη Ρωσική Τράπεζα απέδιδαν έσοδα που δεν ξεπερνούσαν τις 186 χιλ. γρόσια. Η σύγκριση είναι χαρακτηριστική και η ευθύνη των Επιτρόπων - εκτελεστών της διαθήκης ήταν βαρύτατη, που επέμειναν να κρατούν τον θησαυρό των Ζωσιμάδων κατατεθειμένο στη Ρωσική Τράπεζα, ενώ ρητή κατηγορηματική είχαν την έντολή του διαθέτη να τον μεταφέρουν άμέσως, όταν θα γίνονταν Γαζοφυλάκιο στην Ελλάδα, δηλ. Τράπεζα.

ι) Η μεγάλη αυτή κατάθεση των περιουσιακών στοιχείων της Αδελφότητας ούδέποτε αργότερα μεταφέρθηκε στην Ελλάδα και η έξανέμιση του μεγαλύτερου μέρους της περιουσίας των Ζωσιμάδων επήλθε με την άνατροπή του Τσαρικού καθεστώτος το 1917.

ια) Για τη σχέση ρουβλίου και δραχμής την εποχή που ο Νικ. Ζωσιμάς κατέθετε και διέθετε την κολοσιαία περιουσία της Αδελφότητας για τα αγαπημένα τους Γιάν-

νινα δέν μπορεί νά δοθῆ ὑπεύθυνη πληροφόρηση.

Ἐρευνώντας μιὰ ἄλλη διαθήκη, συγκεκριμένα τῆ διαθήκη τοῦ μεγάλου ἔθνικοῦ εὐεργέτη Ἄν. Τσουφλή, θρήκαμε τὴν ἀντιστοιχία τοῦ ρουβλίου πρὸς τὸ ἔθνικό μας νόμισμα μὲ τὸν ἀκόλουθο τρόπο :

«Ἐκ πρακτικοῦ τῆς Τσουφλείου Ἐπιτροπῆς ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ Μητροπολίτου Ἀθηνῶν, τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν, τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν καὶ τοῦ Ἀντιπρυτάνεως τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου ὑπὸ ἡμερομηνίαν 26 Αὐγούστου 1892 — εὕρισκομένου εἰς τὸν φάκελλον τοῦ Τσουφλείου Κληροδοτήματος τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν — προκύπτει ὅτι τὸ ἀντίτιμον 6660 ρουβλίων ἀποσταλέντων ἐξ Ὀδησοῦ κατ' Ἰανουάριον τοῦ 1892 εἰς τὴν Πρυτανείαν τοῦ Ἐθν. Πανεπιστημίου ἐνεργοῦσαν τότε ὡς ἐκπρόσωπον τῆς Τσουφλείου Ἐπιτροπῆς ἀντεπροσώπευε 22.267.50 δραχμὰς κατατεθείσας εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος, ἥτοι δηλ. ἓν ρούβλιον ἀπετιμᾶτο εἰς δραχμὰς χρυσᾶς 3.33».

Καὶ ἰβ) Κατὰ τὸν δικηγόρον κ. Β. Γιαννάκο πού ἀσχολήθηκε τὸν Αὐγουστο τοῦ 1978 μὲ τὰ ἀγαθοεργὰ Ἰδρύματα τῶν Ἰωαννίνων στὴν ἐφημερίδα «Πρωῖνὰ Νέα» τὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα τοῦ κληροδοτήματος τῆς Ζωσιμαίας Ἀδελφότητος ἦταν τότε 25.766 μετοχὲς τῆς Ἐθν. Τραπεζῆς, 8910 μετοχὲς τῆς Ἐθν. Κτηματικῆς Τραπεζῆς καὶ 651 τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος.

Οἱ καθ' ἕκαστον διατάξεις περιληπτικά.

Ἕνα κληροδοτήμα χωρὶς νοικοκυραίους

Πᾶμε τώρα νά καταπιαστοῦμε μὲ τὶς κύριες διατάξεις τῆς διαθήκης τοῦ Ν. Ζωσιμᾶ. Τὸ 1ο ἄρθρο αὐτῆς εἶναι καθοριστικὸ γιὰ τὴν πορεία τοῦ κληροδοτήματος. Προβλέπει καὶ ἀναφέρεται στοὺς πρώτους ἐκτελεστὲς καὶ τῆ διαδοχὴ τους μὲ τὸ γύρισμα τοῦ χρόνου. Τρεῖς ὀρίζει ὡς ἐκτελεστὲς. Εἶναι αὐτοὶ οἱ :

1) Κων)νος Δημ. Πασχάλης, 2) Νικόλαος Μιχαὴλ Πατσιμάδης, πρόξενος τῆς Ἑλλάδος στὴ Μόσχα καὶ 3) Ὁ Γραικὸς τῆς Νίζνης καὶ τῆς Μόσχας Ἀντώνιος Παύλου Κομιζόπουλος.

Ἀπὸ τοὺς πρώτους τρεῖς ἐκτελεστὲς ὁ Πατσιμάδης ζητεῖ νά ἀπαλλαγῆ ἀπὸ τὰ καθήκοντα τοῦ Ἐπιτρόπου τοῦ κληροδοτήματος.

Τὸ Γραικικὸ Μαγιστράτο Νίζνας διορίζει στὴ θέση του ὡς τρίτο Ἐπίτροπο τὸν Μιχαὴλ Ἰωάννου Μποστάντζόγλου.

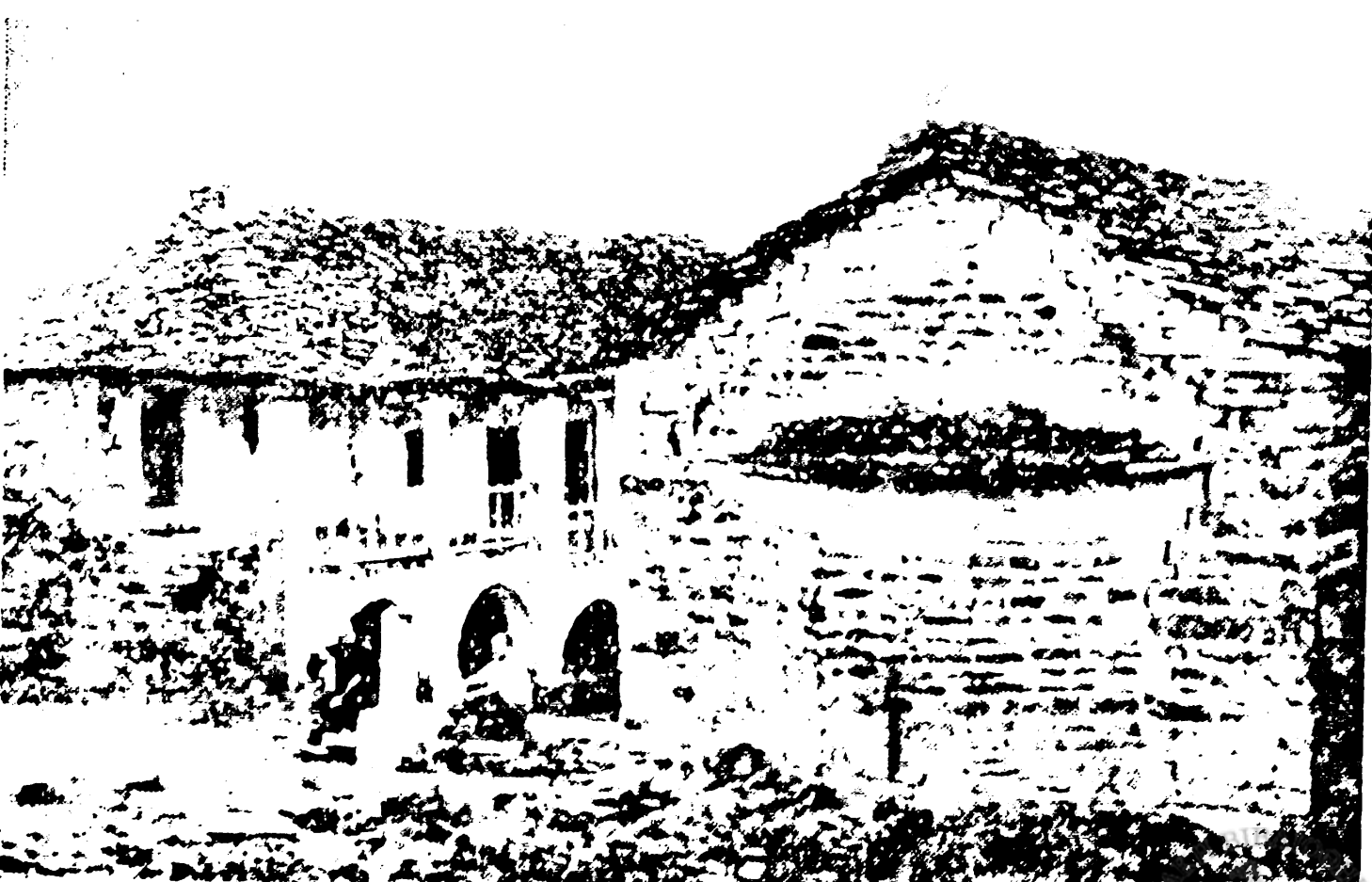
Μὲ τὸν ἀκόλουθο ὡστόσο τρόπο ὑπαγορεύει καὶ ρυθμίζει τὴ διαδοχὴ τῶν τριῶν πρώτων ἐκτελεστῶν στὸ μεγάλο κληροδοτήμα του ὁ αἰδιδμος Νικ. Ζωσιμᾶς :

«Ἐὰν δὲ ἐκ τῶν εἰρημένων ἐπιτρόπων μου λείψη (ἐξ οἵασιδήποτε αἰτίας) εἰς ἢ καὶ δύο, παρακαλῶ τὸ ἐν Νίζνη Γραικικὸν Μαγιστράτον, (Προξενεῖο) ἵνα ἀντὶ τῶν ἀ-

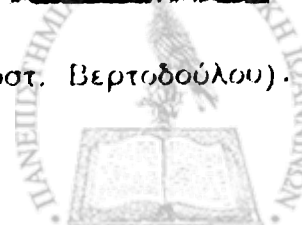

Ἄριθ. 51. — Δρακόλιμνη Γκαμήλας. (Ύψóm. 2040). Ὑψóm. Γκαμήλας 2497 μ.
(Ἄρχεῖο Ἄποστ. Βερτοδοῦλου).

Ἄριθ. 52. — Μονή Ἡλιόκαλης.
(Ἄρχεῖο Ἄποστ. Βερτοδοῦλου).

πόντων διορίζη ἐκ τῶν ἐν Μόσχα ὁμογενῶν, ἐξαιρέτως δὲ ἐκ τῶν συμπατριωτῶν μου Ἰωαννιτῶν ἑτέρους, οὐστίνας κρίνει εὐλόγον Ἐπιτρόπους, ἵνα συνεργῶσι μετὰ τῶν λοιπῶν· τοῦτο δὲ νὰ ἀκολουθῆ καὶ εἰς τὴν τυχοῦσαν ποτὲ ἔλλειψιν τῶν Ἐπιτρόπων μου».

Μὲ ἄλλα λόγια ἓνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα καὶ ἀξιολογώτερα ἐθνικὰ κληροδοτήματα ἀπὸ τὴν ὥρα τῆς συστάσεως καὶ λειτουργίας του θρίσκειται οἰκοδομημένο χωρὶς νοικοκυραίους καὶ ὑπεύθυνους. Ἔτσι ἐξηγεῖται, γιατί καὶ ἡ ἀρμόδια Διεύθυνση τοῦ Ὑπ. Οἰκονομικῶν εἶχε πλήρη ἄγνοια γιὰ τὴν ὑπαρξὴ τῆς διαθήκης τοῦ Ν. Ζωσιμᾶ, πού τὴν ἔκαμε τὸ 1841.

Τὸ Γραικικὸ Μαγιστράτο τῆς Νίζνας ἦταν ὑπεύθυνο νὰ διορίζη ἀπὸ τοὺς ὁμογενεῖς τῆς Μόσχα καὶ μάλιστα Γιαννιώτες γιὰ νὰ διαδεχτοῦν τοὺς τρεῖς πρώτους πού ὥρισε ὁ ἴδιος ὁ διαθέτης. Πόση διαφορὰ στὸ κεφάλαιο τῶν ἐκτελεστῶν ἀνάμεσα στὶς διαθήκες τοῦ Ν. Ζωσιμᾶ καὶ τοῦ Γ. Ριζάρη!!

Τὰ ἴδια καὶ χειρότερα δὲν θὰ πάθαινε καὶ ὁ τελευταῖος μὲ τὴν διαθήκη πού εἶχε κάνει στὴν Ὀδησό; Εἶχε ὅμως τὴν καλὴ τύχη στὰ τελευταῖα χρόνια τῆς ζωῆς του νὰ ἔλθῃ στὴν Ἀθήνα, νὰ θρῆ τοὺς συμπατριῶτες του κι' αὐτοὶ νὰ τὸν βοηθήσουν νὰ κἀνῃ μιὰ διαθήκη πού ἔσωσε τουλάχιστο τὴν περιουσία του.

Ἄς δοῦμε τώρα μὲ μεγάλῃ συντομία τίς κυριώτερες διατάξεις τῆς διαθήκης, πού ἀναφέρονται στοὺς κοινωφελεῖς σκοποὺς, ὅπως τοὺς

ὥρισε ὁ διαθέτης. Τὸ Ε' ἄρθρο τῆς διαθήκης εἶναι ἀπὸ τὰ πιὸ σημαντικά.

Τὶ πρέπει νὰ ξέρουν τὰ Γιάννινα καὶ οἱ Γιαννιώτες γιὰ τὸ Κληροδοτήμα τους.

Ἡ περίπουσθη Ζωσιμαία

«Ἀ φ ἦ ν ω ἀ π ὸ μ ἔ ρ ο ς τ ὠ ν ἀ δ ε λ φ ὠ ν Ζ ω σ ι μ ᾶ δ ὠ ν ἐ π' ὠ φ ε λ ε ἰ ᾶ τ ο ὕ ἐ ν Ἰ ω α ν ν ῖ ν ο ἰ ς Δ η μ ο σ ῖ ο υ Ἑ λ λ η ν ῖ κ ο ὕ Σ χ ο λ ε ἰ ο υ... ρ ο ὕ θ λ ι α δ ι α κ ο σ ῖ α ς π ε ν ἦ ν τ α χ ι λ ι ᾶ δ α ς.

Ἀπὸ τὴν κατάθεση τοῦ χρηματικοῦ αὐτοῦ ποσοῦ, πού εἶναι στὸ Αὐτοκρατορικὸ Ὀρφανοτροφεῖο τῆς Μόσχας αἰωνίως καὶ ἀναφαιρέτως παραγγέλλει τοὺς ἐκτελεστὲς νὰ ἐξαποστέλλεται ὁ τόκος αὐτῶν κατ' ἔτος πρὸς τοὺς κατὰ καιροὺς ἐκλεγομένους Ἐφόρους τοῦ Γενικοῦ Ἑλληνικοῦ Σχολείου καὶ ἐπιτρόπους τῶν τεσσάρων ἐκκλησιῶν τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου τῆς Μητροπόλεως τοῦ Ἀρχιμανδρείου, τοῦ Ἁγίου Νικολάου καὶ τῆς Ἁγίας Μαρίνης, οἱ ὁποῖοι θὰ ἔχουν τὴν πληρεξουσιότητα καὶ τὴ φροντίδα νὰ πληρῶνουν ὅλες τίς δαπάνες γιὰ τὴν εὐρυθμὴ λειτουργία τοῦ δημοσίου ἑλληνικοῦ σχολείου».

Ἔτσι τὸ 25% τῶν προσόδων ἀπὸ τὸ κληροδοτήμα τῶν Ζωσιμάδων ἀφῆνεται γιὰ τὸ Δημοσίου Γενικὸ Ἑλληνικὸ Σχολεῖο Ἰωαννίνων.

Αυτό νομίζουμε ότι ισχύει αιώ-
ως από τις προσόδους του κληρο-
δοτήματος τῶν Ζωσιμάδων.

Με ἄλλη παράγραφο τοῦ ἴδιου
ἄρθρου ἀφήνει 40 χιλιάδας ρού-
θλια, ἥτοι αὐτούσιο τὸ 4% ἀπὸ τὰ
περιουσιακὰ του στοιχεῖα, γιὰ τὴν
οἰκοδόμησιν τοῦ Δημοσίου Γενικοῦ
ἐλληνικοῦ σχολείου στὰ Γιάννινα
τους. Δίνει λεπτομερεῖς παραγγε-
λίες γιὰ τὴ διάθεσιν τοῦ ποσοῦ, τὴ
διαδικασία τῆς οἰκοδομήσεως τοῦ
κτηρίου, καθὼς καὶ ἄλλες συναφεῖς
καὶ χρήσιμες ὁδηγίες γιὰ τὸ scho-
λεῖο τῆς Ἀδελφότητος. Στὶς ὁδηγί-
ες του συμπεριλαμβάνει καὶ πρό-
βλεψη βραβεύσεως μαθητῶν κ α ἰ
σ ι τ ῖ σ ε ω ς α ὐ τ ῶ ν δ ω ρ ε-
ᾶ ν.

Δὲν πρέπει νὰ παραλειφθῆ ἀπὸ
τὴν παράγραφο αὕτῃ τῆς διαθήκης
ἢ ἀκόλουθη παραγγελία τοῦ Νικο-
λάου Ζωσιμά: ...«Ἡ δὲ τοῦ scho-
λείου οἰκοδομὴ νὰ γίνῃ καθ' ὅσον
δύναται εὐρύχωρος καὶ χωρητικὴ
μὲ ὄλας τὰς οἰκοδομάς, αἱ ὁποῖαι
εἶναι ἀναγκαῖαι καὶ ἐξόχως τῆς θι-
βλιοθήκης καὶ τοῦ Ἀρχείου αὐτῶν».

Καὶ δυὸ ἄλλα τινὰ πρέπει νὰ ἀ-
ναφερθοῦν: Ἡ φροντίδα του γιὰ τὴν
ἐξεύρεσιν καὶ ἀγορὰ τοῦ καταλλή-
λου γηπέδου γιὰ τὸ χτίσιμον τοῦ
σχολείου καὶ τὸ δεύτερον:

Στὸ σχολεῖο αὐτὸ — τὴ Ζωσιμαία
τους — καλὸν εἶναι, ἀναφέρει στὴ
διαθήκη του νὰ διδάσκωνται καὶ ἔ-
τεραι γλῶσσαι καὶ ὅσαι τῶν ἐπι-
στημῶν καὶ τῶν καλῶν τεχνῶν κρι-
θῶσιν ὑπὸ τῶν ἐφόρων ἀναγκαιό-
τεραι καὶ ἐξαρκῶσι τὰ τοῦ scho-
λείου εἰσοδήματα.

Στὸ ἄρθρον 5 τῆς διαθήκης τοῦ Νικ.
Ζωσιμά βρίσκονται — νομίζουμε —
συμπυκνωμένοι οἱ δραματισμοὶ τῆς
Ζωσιμαίας Ἀδελφότητος. Σ' αὐτὸ
τὸ ἄρθρον εἶναι ἡ ἔκφρασις τοῦ ἀλη-
θινοῦ νοήματος τῆς βουλήσεως τῶν
ἐξ ἀδελφῶν καὶ ἡ δικαιολόγησις τῆς
ἀμετάτρεπτης ἀποφάσεώς τους νὰ
νὰ μείνουν ἄγαμοι καὶ μὲ τὸν πλοῦ-
τον τους νὰ ὑπηρετήσουν μιὰ πολὺ
μεγάλῃ ἰδέᾳ, ἀλλὰ καὶ ταυτόχρο-
να νὰ τὴν ὑλοποιήσουν. Ἡ σύλληψις
τῆς ἰδέας καὶ ἡ ἀπόφασίς τους νὰ
τῆς δώσουν νόημα μὲ ὄλα τὰ μέσα
ποῦ διέθεταν εἶναι τὸ εὐρημά τους
ποῦ τοὺς ἀπαθανάτισε καὶ τοὺς πε-
ριέβαλε μὲ τὸ φωτοστέφανον τῆς με-
γαλουργίας.

Ἀπὸ ποῦ τὸ ξεκίνησαν καὶ ποῦ
τὸ πῆγαν τὰ σεμνὰ καὶ ταπεινόφρο-
να ἐξ αὐτὰ ἀδέλφια ὁ Νικ. Ζωσιμάς
μᾶς τὸ λέει, μᾶς τὸ ἀποκαλύπτει
εὐτυχῶς ἴσως καὶ λεληθότως λίγο
λίγο προτοῦ νὰ κλείσῃ τὰ μάτια του
στὸ Ε' ἄρθρον τῆς διαθήκης του. Ἡ
παιδεία τοῦ "Ἐθνους σ' ὄλες τὶς ἐκ-
φάνσεις της ἦταν ὁ στόχος τῆς ἐξά-
δος καὶ ἡ ἔμπνευσή τους ἴσως ἐκ-
πήγασε ἀπ' αὐτοὺς ποῦ θρέθησαν
μὲ τὶς ἐπιχειρήσεις τους στὸ Λιθόρ-
νον. Σ' αὐτοὺς ἦταν καὶ ὁ Νικόλαος.
Αὐτὸ ἔβαλαν στὸ νοῦ τους, ἀφοῦ μὲ
τὸ ἐπιχειρηματικὸν τους δαιμόνιον ἐ-
γιναν ζάπλουτοι στὴν ἐποχὴ τους.
Ἀπ' ἐκεῖ καὶ πέρα εἶναι δικαιολο-
γημένη καὶ ἴσως εὐεξηγήτη ἡ με-
γάλῃ ἀπόφασίς τους νὰ μείνουν ἄ-
γαμοι καὶ νὰ δώσουν ὄλο τὸ εἶναι
τους γιὰ νὰ ἐπιτύχουν στὸν ἅγιον
σκοπὸν τους.

Ἀρχίζουν καὶ δαπανοῦν ἀφειδῶ-

λευτα πρώτα για τὸ φωτισμὸ τοῦ Ἔθνους. Ὁ Κοραῖς ὁ διαφεντευτῆς τῆς πνευματικῆς παλιγγενεσίας τοῦ Ἔθνους εἶναι δημιούργημά τους.

Διερωτᾶται ὁ ἱστορικὸς τῆς Ἡπείρου Ι. Λαμπρίδης, τί θὰ μπορούσαν νὰ κάνουν οἱ ἄλλοι θεράποντες τῶν Μουσῶν Εὐγένιος ὁ Βούλγαρης, Νικηφόρος ὁ Θεοτόκης καὶ πληθὺς ἄλλων πνευματικῶν ἀνθρώπων χωρὶς τὴν οἰκονομικὴ συμπαράσταση τῶν ἀδελφῶν Ζωσιμᾶ!

Ποῦ ζητήθηκε ἀπὸ τὸ δοκιμαζόμενο γένος καὶ δὲν ἔδωσαν τὸ εὐεργετικὸ παρῶν τους τὰ ἑξὶ ἀδελφία; Τὸ θέμα τῆς παιδείας ἀπ' ἐκεῖ τὸ ξεκινοῦν οἱ Ζωσιμάδες. Ὁ φωτισμὸς τοῦ Γένους εἶναι ἡ βάση. Κι' ἔπειτα ἡ οἰκοδόμησις, ὅπως τὴν ὀραματίζονται καὶ τὴν τοποθετοῦν γιὰ μίμηση καὶ ξεκίνημα στὰ ἀγαπημένα τους τὰ Γιάννινα ἢ Ζωσιμαία Ἀδελφότητα.

25% καὶ 4% ἀκόμα, σύνολο 29% ἀπὸ τίς προσόδους τοῦ κληροδοτήματος ὀρίζει ὁ διαθέτης Νικόλαος γιὰ λογαριασμὸ ὅλων τῶν ἀδελφῶν νὰ διατίθεται γιὰ τὸ Δημόσιο Γενικὸ Ἑλληνικὸ σχολεῖο ἢ τῆς πόλεως τῶν Ἰωαννίνων.

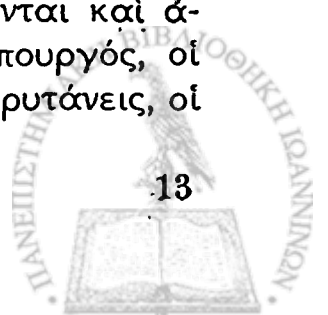
Καὶ πῶς τὸ βλέπουν καὶ πῶς τὸ θέλουν. Φιλοτεχνημένο θὰ λέγαμε σὰν ἀληθινὸ καλλιτέχνημα τὸ ἐκπαιδευτικὸ τους Ἰδρυμα.

Ἀρχίζουν ἀπὸ τὴν ὑποδομὴ, ἀπὸ τὴ θεμελίωση. Πρέπει νὰ θροῦν τὸ κατάλληλο γῆπεδο γιὰ νὰ χτίσουν τὸ σχολεῖο τους. Εὐάερο καὶ εὐρύχωρο τὸ θέλει ὁ διαθέτης ἐκτελώντας τὸ θέλημα τῶν ἑξ. Τέσσερα ὀ-

σπήτια διαθέτει ἡ Ἀδελφότητα γιὰ νὰ ἐπιλέξουν οἱ εἰδήμονες καὶ οἱ ἐκπρόσωποί τους στὰ Γιάννινα τὸ κατάλληλο γῆπεδο. 40 χιλ. ρούθλια ἀφήνει γιὰ τὴν οἰκοδόμησις τοῦ κτηρίου. Γιὰ τὸ ἔμψυχο ὑλικό, διδακτικὸ προσωπικὸ καὶ βοηθητικὸ. Πρόβλεψη νὰ πληρώνεται ἀπὸ τὰ ἔσοδα τοῦ 25% τῆς περιουσίας τους. Μέσα σ' αὐτοὺς εἶναι οἱ διδάσκαλοι, οἱ ὑποδιδάσκαλοι, οἱ ἐπισκέπτες, ὁ γραμματέας τῆς Σχολῆς καὶ ὁ βιβλιοθηκᾶριος.

Τὸ κτήριο ὀρίζει νὰ εἶναι ἄνετο, εὐρύχωρο, χωρητικὸ, μὲ ὅλες τίς οἰκοδομὲς ποῦ εἶναι ἀναγκαῖες καὶ ἐξόχως τῆς βιβλιοθήκης καὶ τοῦ Ἀρχείου. Θεσπίζουν βραβεύσεις γιὰ διακρινόμενους σπουδαστές. Προβλέπουν καὶ θέλουν σίτιση δωρεὰν σπουδαστῶν. «Καλὸν εἶναι νὰ διδάσκωνται καὶ ἕτεροι γλώσσαι καὶ ὅσαι τῶν ἐπιστημῶν καὶ ἐλευθέρων τεχνῶν». Ὑποδειγματικοὶ δὲ αὐτοὶ χριστιανοὶ θέλουν καὶ τὸν ἱερωμένο, εἰδήμονα τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας νὰ παραδίδη στὸ σχολεῖο τους τὴν Ἱερὰ Γραφή καὶ Κατήχησις τῆς Ὁρθοδόξου πίστεως σὲ ὅλους τοὺς μαθητές.

Παρέλειψε τίποτε ὁ Νικόλαος Π. Ζωσιμᾶς νὰ μὴν παραγγεῖλη νὰ γίνετα ἀπὸ τὸ εὐλογημένο χρῆμα τῆς Ἀδελφότητος στὰ Γιάννινα τους ἢ νὰ μὴν προβλέψη ἀπ' ἐκεῖνα ποῦ ἀποτελοῦν στόχους τῶν εὐνομουμένων πολιτειῶν καὶ γιὰ τὴν ἐπιτυχία καὶ προώθησις τῶν ὁποίων συσκέπτονται, διαβουλεύονται καὶ ἀποφασίζουν; Ὁ πρωθυπουργός, οἱ ἀρμόδιοι ὑπουργοί, οἱ πρυτάνεις, οἱ

ύπηρεσιακοὶ παράγοντες γιὰ νὰ τὰ ρυθμίσουν μὲ τὴν καλύτερο τρόπο.

Τὸ ἄρθρο 5 τῆς διαθήκης τοῦ Νικ. Ζωσιμᾶ εἶναι ὁ πιὸ εὐγλωττος συνήγορος τῆς Ἀδελφότητος γιὰ νὰ ἐπιβάλῃ τὰ ἕξ ἀδέλφια ὡς ἀπὸ τὶς ἀδρότερες νεοελληνικὲς φυσιογνωμίαι, ἀνθ' ὧν γιὰ τὸ Ἔθνος ἔπραξαν καὶ ἰδιαίτερα τὰ Γιάννινα τους, ποὺ εἶχαν ἐξελιχθῆ σὲ δεύτερη Ἀθήνα.

Συμπλήρωμα τῆς προσφορᾶς τους πρὸς τὸ Ἔθνος ἀνυπολόγιστης ἀξίας εἶναι καὶ ἡ νομισματικὴ Συλλογὴ τους. Γι' αὐτὴ ὡστόσο πρέπει καὶ ἀξίζει νὰ ἀφιερωθῆ ἓνα ὀλόκληρο κεφάλαιο.

Τὸ «Κοινὸν Νοσοκομεῖον».

Μὲ τὸ ἄρθρο 6 τῆς διαθήκης τοῦ ἀφήνει 50 χιλ. ρούβλια ἐπ' ὠφελεία τοῦ ἐν Ἰωαννίνοις Κοινοῦ Νοσοκομείου. Ὁ τόκος τους, ποὺ εἶναι τὸ 5% τῶν προσόδων τοῦ κληροδοτήματος παραγγέλλει νὰ ἐξαποστέλλεται κάθε χρόνο στοὺς Ἐπιτρόπους τοῦ κοινοῦ νοσοκομείου κλπ., οἱ ὁποῖοι ὑποχρεώνονται νὰ μεταχειρίζονται τὰ χρήματα αὐτὰ γιὰ τὶς ἀνάγκες τῶν ἀσθενῶν, ποὺ βρίσκονται στὸ Νοσοκομεῖο.

Προικοδότηση ἀπόρων κοριτσιῶν καὶ ἐνίσχυση «ξεπεσμένων σπιτιῶν»

Μὲ τὸ ἄρθρο 7 ἀφήνουν 120 χιλ. ρούβλια ἀπὸ μέρος τῶν ἀδελφῶν Ζωσιμάδων ἐπ' ὠ-

φελεία ὑπανδρείας 25, ἡ- τοι εἴκοσι πέντε πτωχῶν καὶ ὀρφανῶν κορασιῶν. Εἴκοσι ἀπ' αὐτὰ ὀρίζει νὰ εἶναι ἀπὸ τὰ Γιάννινα καὶ 5 ἀπὸ ὠρισμένα χωριά τοῦ Ζαγορίου. Ὁ τόκος τους εἶναι τὸ 12% τῶν προσόδων τοῦ κληροδοτήματος. Γιὰ τὴ διανομὴ τῶν χρημάτων σὶς δικαιούμενες νὰ πάρουν, κοπέλλες, δίνει λεπτομερεῖς ὁδηγίες ὁ διαθέτης.

Μὲ τὸ ἄρθρο 8 ἀφήνει ἀπὸ τὴ Ζωσιμαία Ἀδελφότητα ἐπ' ὠφελεία διὰ τοὺς ἐν Ἰωαννίνοις πτωχοὺς καὶ γνωστὰ ἀποκλεισμένα καὶ ξεπεσμένα ὀσπήτια 110 χιλ. ρούβλια.

Ὁ τόκος τοῦ ποὺ εἶναι τὸ 11% τῶν προσόδων τοῦ κληροδοτήματος νὰ ἐξαποστέλλεται κάθε χρονιά. Δίνει λεπτομερεῖς παραγγελίες γιὰ τὴν ἀποστολὴ καὶ τὴ διάθεση. Ἡ μοιρασιά νὰ γίνεται σὶς μεγάλες χριστιανικὲς ἑορτές, Χριστούγεννα δηλαδὴ καὶ Πασχαλιά.

Μὲ τὸ ἴδιο ἄρθρο παραγγέλλει ἓνα μικρὸ ποσὸ νὰ διατίθεται γιὰ τὸ σχολεῖο Γραμμένο κι' ἀκόμα λίγα χρήματα νὰ διατίθενται γιὰ ἀρχιερατικὴ λειτουργία στὴν Ἐκκλησία τοῦ Ἀρχιμανδρείου τὴν 8η Ν) θρίου καὶ μνημόσυνο τῶν γονέων καὶ ἀδελφῶν Ζωσιμάδων.

Μὲ τὸ ἄρθρο 9 προσφέρει ἡ Ζωσιμαία Ἀδελφότητα 100 χιλ. ρούβλια γιὰ τὴ σύσταση πτωχοδοχείου — οἴκου εὐγηρίας θὰ λέγαμε σήμερα — στὰ Γιάννινα, μὲ δυνατότητα στεγασέως

σ' αὐτὸ καὶ περιθάλψεως 20—30 γερόντων ἀμφοτέρων τῶν φύλων ἀναξιοπαθόντων. Ὁ τόκος αὐτῶν πὺ εἶναι τὸ 10% τῶν προσόδων τοῦ κληροδοτήματος νὰ ἐξαποστέλλεται κ.τ.λ. Δίνει ρητὲς ὁδηγίαις.

Προσφέρει ἀκόμα μὲ τὸ ἄρθρο αὐτὸ τὸ σπίτι τους κοντὰ στὸν Ἅγ. Νικόλαο καὶ παραγγέλλει τοὺς Ἐπιτρόπους νὰ στείλουν 5 χιλ. ρούβλια γιὰ τὸ χτίσιμο νέου κτηρίου.

Μὲ τὸ ἴδιο ἄρθρο τῆς διαθήκης κάνει ἔκκληση στοὺς ἄρχοντες τῆς πόλεως καὶ τοὺς ἰθύνοντες γιὰ τὴν προστασία καὶ διατήρηση τοῦ Ἱδρύματος.

Τὸ ἄρθρο 10 εἶναι ἐπουσιῶδες καὶ γι' αὐτὸ δὲν τὸ ἀναφέρουμε.

Μὲ τὸ ἄρθρο 11 προσφέρει ἡ Ζωσιμαία Ἀδελφότητα 40 χιλ. ρούβλια διὰ τοὺς ἐν Ἰωαννίνοις φυλακισμένους ἀπὸ χρέη πτωχοὺς καὶ δυστυχεῖς ἀνθρώπους. Ὁ τόκος αὐτῶν πὺ εἶναι τὸ 4% τῶν προσόδων τοῦ κληροδοτήματος νὰ ἐξαποστέλλεται κ.τ.λ. Δίνει τὶς ὁδηγίαις σέ ποίους — γιὰ τὴν ἐξαγορὰ ἀφιλοπρὸσώπως καὶ μὲ κληρο ἀπὸ τοὺς ἐν τεταλμένους φυλακισμένων ἀπὸ χρέος πτωχῶν καὶ δυστυχησμένων ἀνθρώπων.

Μὲ τὸ ἄρθρο 12 προσφέρει ἄλλα 50 χιλ. ρούβλια, ἦτοι 5% ἀπὸ τὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα τοῦ κληροδοτήματος γιὰ τὴν ἀνακαίνιση τοῦ Ἁγίου Νικολάου, τοῦ Θαυματουργοῦ, καὶ

τῆς Ἁγ. Μαρίνης, καθὼς καὶ γιὰ τὸν καλλωπισμὸ τους.

Μὲ τὸ ἄρθρο 13 προσθέτει τί πρέπει νὰ γίνεται μὲ τὶς προσόδους τοῦ κληροδοτήματος, ὅταν τὰ διορισθέντα καταστήματα, Δημοσίον Ἑλληνικὸ σχολεῖον, κοινὸ Νοσοκομεῖον, Πτωχοδοχεῖον κ.λ.π. ἢ ἕνα ἀπ' αὐτὰ μένουν ἀσφαλισμένα, ἐμποδισμένα καὶ ἀνενέργητα.

Μὲ τὸ ἄρθρο 14 προσφέρει 10 χιλ. ρούβλια στὴν Κοινότητα Νίζνας γιὰ διάφορες ἀνάγκες τῆς, ἦτοι 1% ἀπὸ τὶς προσόδους τοῦ κληροδοτήματος.

Μὲ τὸ ἄρθρο 15 θέλει νὰ θάλλουν οἱ ἐπίτροποι τῆς διαθήκης τοῦ 10 χιλ. ρούβλια ἐπ' ὀνόματι τῶν 5 ἐκκλησιῶν Ἰωαννίνων — Ἁγ. Ἀθανάσιος, Ἀρχιμανδρεῖον, Ἁγ. Νικόλαος, Ἁγ. Μαρίνα καὶ Περίβλεπτη — καὶ τῶν ἐφημερίων αὐτῶν. Ὁ τόκος τους τὸ 1% τῶν προσόδων τοῦ κληροδοτήματος νὰ διατίθεται: Τὰ μισὰ γιὰ τὸ λάδι καὶ τὰ κηριὰ τῶν ἐκκλησιῶν, τὰ ἄλλα μισὰ στοὺς ἐφημερίους τῶν ἐκκλησιῶν εἰς μνημόσυνο τῶν γονέων καὶ τῆς Ζωσιμαίας Ἀδελφότητός τῆς.

Ἀκολουθοῦν τὰ ἄρθρα 16 ἕως 29 τῆς διαθήκης. Μὲ αὐτὰ διατάσσει τοὺς ἐπιτρόπους νὰ δώσουν ἀπὸ τὰ Καπιτάλια τῆς Ἀδελφότητος τῶν Ζωσιμάδων διάφορα ποσὰ στὰ ἀνεψίδια καὶ τοὺς ἄλλους συγγενεῖς χωρὶς προσθαφαιρέσεις. Σύνολο 159 χιλ. ρούβλια.

Μὲ τὸ 30ὸ ἄρθρο προσφέρει ἀπὸ μέρος τῆς Ζωσιμαίας Ἀδελφότητος διὰ τὰ ἐν Πά-

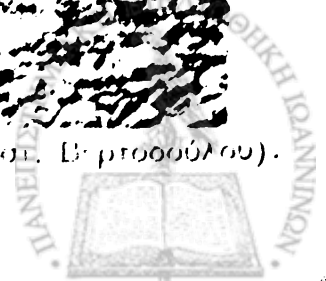

Ἄριθ. 53. — Τρισάγιο στὸν τάφο τοῦ Λ. Μαθίλη, στὸ Δρίσκο.
(Ἄρχειό Ἄποστ. Βερτοδούλου).

Ἄριθ. 54. — Ἐκκλησίη ἀπὸ τὸ Ἐρισογῶρι.
(Ἄρχειό Ἄποστ. Βερτοδούλου).

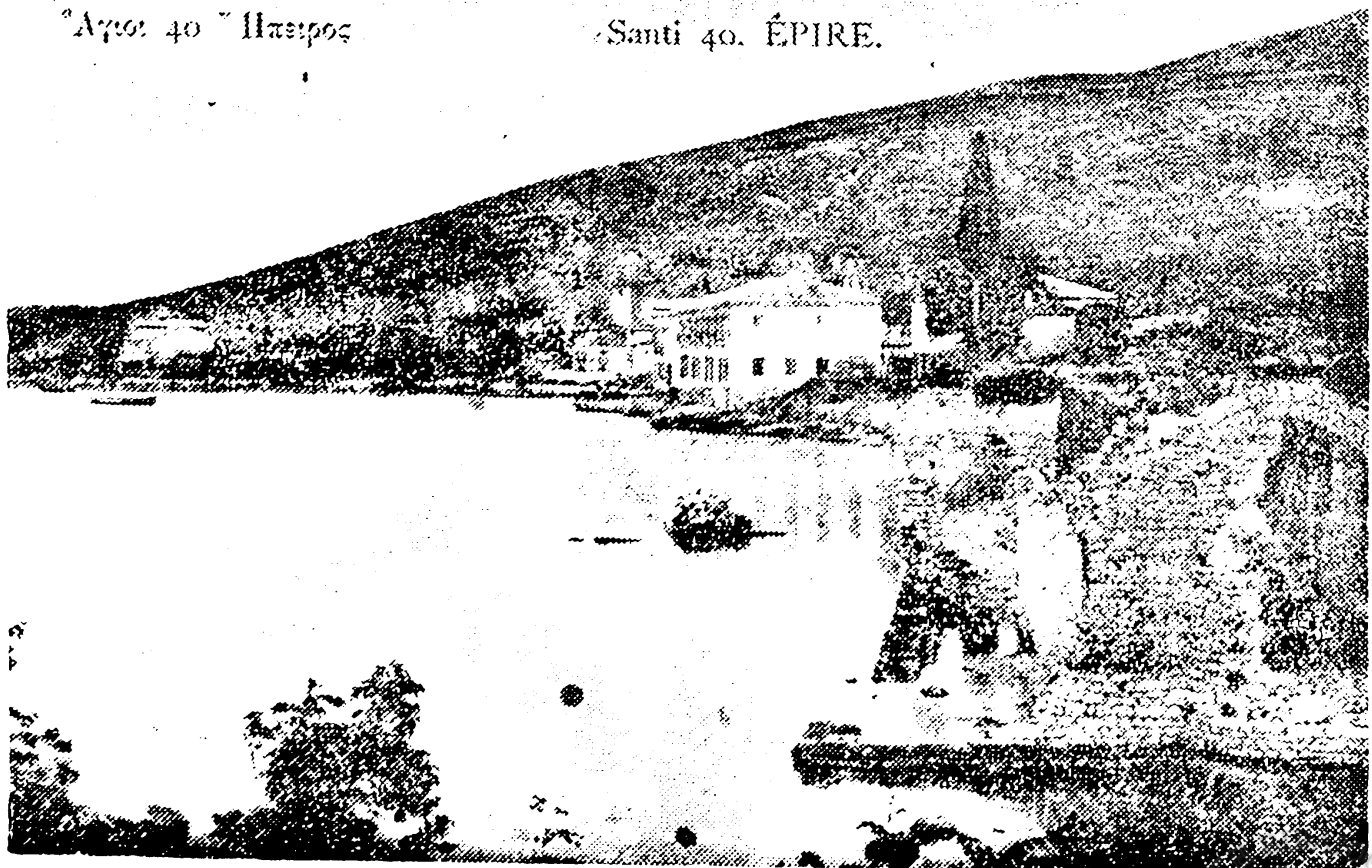

Ἄριθ. 55. — Χορὸς στὰ Θεοδώριανα μὲ τοπικὲς φορεσιές.

(Φωτογρ. Π. Σκουτέλα).

Ἄγιοι 40 Ἰπείρος

Santi 40. ÈPIRE.

Ἄριθ. 56. — Ἀποψη λιμανίου Ἁγίων Σαράντα (1906).

(Ἄρχειο Ἐλευθ. Δόβα).

τμῶ δύο καταστήματα Ὀρφανοτροφείου καὶ Ἑλληνικὸν σχολεῖον 10 χιλ. ρούθλια. Ὁ τόκος τους 1% τῶν προσόδων τοῦ κληροδοτήματος νὰ διατίθεται ἐξ ἡμισείας γιὰ τὶς ἀνάγκες τοῦ Ὀρφανοτροφείου καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ σχολείου.

Μὲ τὸ ἄρθρο 31 διαθέτει 5 χιλ. ρούθλια γιὰ τοὺς συγγενεῖς ποὺ πιθανὸν νὰ μὴ θυμήθηκε.

Μὲ τὰ 32 καὶ 33 ἄρθρα ἀφήνει 6 χιλ. ρούθλια γιὰ τὴν κηδεῖα του, μνημόσυνά του καὶ λοιπὰ ἕως τὰ τρία χρόνια.

Μὲ τὸ ἄρθρο 37 παρακαλεῖ τοὺς Ἐπιτρόπους γιὰ τὴν ἐκτύπωση τῶν Κυριακοδρομιῶν τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τῶν Ἀποστόλων στὴν Ἀθήνα — ἐὰν μόνος του δὲν τὰ πραγματοποιήσει — σὲ 1200 σῶματα τῆς κάθε κατηγορίας καὶ τοὺς παρακαλεῖ ἀκόμα νὰ φροντίσουν γιὰ νὰ μοιρασθοῦν δωρεὰν εἰς τὸ Γένος κατὰ πόλεις καὶ χώρας.

Μὲ τὸ ἄρθρο 38 προσφέρει σὲ δικούς του συγγενεῖς 2 χιλ. ρούθλια νὰ τὰ μοιράσουν σὲ φτωχὰ καὶ ὄρφανὰ κορίτσια καὶ σὲ ἀποκλεισμένα ὀσπῆτια, ὅπου καὶ ὅπως κρίνουν εὐλόγο.

Ἀκολουθεῖ τὸ 39ο ἄρθρο. Εἶναι τὸ τελευταῖο. Δεῦτε, λάβετε. Εἶναι μυσταγωγία. Μία παράγραφος ἔχει τὴ θέση της σ' αὐτὸ τὸ σημείωμα.

Ἐν τέλει παρακαλῶ καὶ αὖθις τὴν χορείαν τῶν Κυρίων Ἐπιτρό-

πων μου, ἵνα παρασταθῶσι μετὰ χριστιανικοῦ ζήλου καὶ φιλαγάθου προθυμίας, ἵνα ἐκτελεσθῶσι καὶ ἐκπληρωθῶσι ἀπαραλλάκτως καὶ ἀνελλιπῶς ἅπαντα τὰ ἐν ταύτῃ τῇ Διαθήκῃ μου διορισθέντα καὶ ἀποφασισθέντα παρ' ἐμοῦ καὶ εἶμαι πεπεισμένος ὅτι διὰ τῆς συνετῆς αὐτῶν διοικήσεως καὶ παραστάσεως τὰ πάντα θέλει λάβωσι ἀγαθὸν καὶ αἴσιον τέλος διὰ δὲ τοὺς κόπους αὐτῶν ὁ τῶν ἀγαθοεργῶν μισθαποδότης Πανάγαθος Θεὸς θέλει ἀντιθραβεύσει αὐτοὺς ἀξιοπρεπῶς ἐν τῷ νῦν καὶ τῷ μέλλοντι αἰῶνι.»

Γιὰ τὰ ὑπόλοιπα τοῦ ἄρθρου αὐτοῦ γράφουμε στὴν ἀρχὴ τοῦ σημειώματος.

Συνοψίζουμε τοὺς κοινωφελεῖς σκοποὺς, ὅπως τοὺς ὥρισε ὁ διαθέτης, μὲ τὰ ποσοστὰ γιὰ τὴν πραγμάτωση τοῦ καθένα ἀπ' αὐτοὺς χωριστά.

α) Ἐνα ἑκατομμῦριο ρούθλια συνολικὰ εἶναι τὸ κληροδοτήμα.

β) Τὸ 25% + 4% ἀκόμα, σύνολο 29% ἀπὸ τὶς προσόδους τοῦ κληροδοτήματος ὀρίζει ὁ διαθέτης γιὰ τὴν παιδεία τῆς πόλεως τῶν Ἰωαννίνων.

γ) 5% τῶν προσόδων γιὰ τὸ Κοινὸ Νοσοκομεῖο Ἰωαννίνων.

δ) 12% τῶν προσόδων γιὰ τὴν προικοδότηση 20 Γιαννιωτισσῶν κο-

ρασίδων καὶ 5 Ζαγορισίων.

ε) 11% τῶν προσόδων γιὰ τοὺς φτωχοὺς καὶ τοὺς ἀπόκληρους τῆς πόλεως τῶν Ἰωαννίνων.

στ) 10% τῶν προσόδων γιὰ τὴ σύσταση Πτωχοδοχείου στὰ Γιάννινα μὲ σκοπὸ τὴ στέγαση καὶ περίθαλψη γερόντων ἀναξιοπαθούτων ἀμφοτέρων τῶν φύλων.

ζ) 4% τῶν προσόδων γιὰ νὰ ἀποφυλακίζονται, ὅσοι φτωχοὶ καὶ δυστυχεῖς ἄνθρωποι ὀδηγήθηκαν στὶς φυλακὲς ἀπὸ χρέη.

η) 5% ἀπὸ τὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα τῆς Ἀδελφότητος τῶν Ζωσιμάδων γιὰ νὰ ἀνακαινισθοῦν καὶ καλλωπισθοῦν οἱ ἐκκλησίαι Ἁγίου Νικόλαος, ὁ Θαυματουργὸς καὶ ἡ Ἁγία Μαρίνα.

θ) 1% στὴν Κοινότητα τῆς Νίζνας γιὰ τὶς ἀνάγκες τῆς.

ι) 1% τῶν προσόδων γιὰ τὸ κερὶ, τὸ λάδι καὶ τὴν οἰκονομικὴ ἐνίσχυση τῶν ἑφημερίων τῶν 5 ἐκκλησιῶν τῆς πόλεως.

ια) 1% τῶν προσόδων γιὰ τὸ Ὀρφανοτροφεῖο καὶ τὸ ἑλληνικὸ σχολεῖο στὴ Νῆσο Πάτμο.

Καὶ ιβ) Διαθέτει ποσὸ γιὰ τὴν ἐκτύπωση Κυριακοδρομιῶν τοῦ Εὐαγγελίου καὶ τῶν Ἀποστόλων σὲ 2400 σῶματα καὶ τὴ διανομὴ τους δωρεάν στὸ Γένος κατὰ πόλεις καὶ χῶρας.

Αὐτὴ ἡ βούληση ἔχει ἐκτελεσθεῖ.

Στὴ βιβλιοθήκη τῆς Εὐαγγελιστρίας, Μοναστηριοῦ τοῦ χωριοῦ «Ἐπάνω Σουδενά» — βρίσκονται αὐτὲς οἱ ἐκδόσεις.

Καὶ ἓνα ἀπόσπασμα θεωροῦμε ἀναγκαῖο νὰ καταχωρίσουμε ἀπὸ

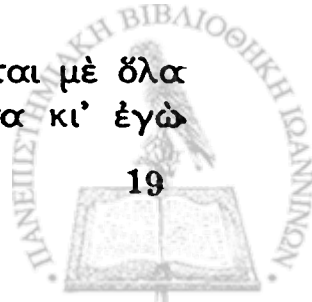
τὴν ταπεινὴ παρακάλεση τοῦ Νικολάου Π. Ζωσιμά, ποὺ ἀπευθύνεται λίγο προτοῦ νὰ πεθάνῃ πρὸς τὸ Ἐντιμο Νιζναῖο Γραϊκικὸ Μαγιστράτο.

...«Λοιπὸν ἔπειδὴ καὶ καὶ ἀπὸ τὰ ἐμπεριεχόμενα καπιτάλια εἰς τὴν Διαθήκην μου ἐξαιρεῖται ἡ ποσότης τῶν πεντακοσίων Μετοχῶν καὶ διὰ τὸ σύμφωνον μὲ τὰ ὅσα διαλαμβάνει ἡ διαθήκη μου, ἡ ὁποία, ἂν δὲν εὐρεθῶ εἰς περιστάσιν νὰ κάμω ἄλλην νέαν, παρακαλῶ τοὺς κυρίους Γενικοὺς Ἐπιτρόπους μου, ἵνα μετὰ τὴν ἀποθίωσίν μου διατάξωσιν αὐτοὶ οἱ ἴδιοι τὰς πεντακοσίας Μετοχὰς ἀναλόγως εἰς τὰ καταστήματα, τὰ ὁποῖα διαλαμβάνει ἡ διαθήκη μου συμφῶνως, διὰ νὰ λαμβάνῃ κάθε μέρος τὸν ἐτήσιον τόκον».

Ἀπὸ τὶς προσόδους τοῦ κληροδοτήματος συνολικὰ ὁ Νικόλαος Π. Ζωσιμάς διαθέτει γιὰ λογαριασμὸ τῆς Ἀδελφότητος τὸ 70% καὶ γιὰ τοὺς κοινωφελεῖς σκοποὺς ποὺ ἀναφέρθηκαν καὶ ποὺ ὠφελοῦν τὴν πόλιν τῶν Ἰωαννίνων καὶ τοὺς κατοίκους τῆς, 9% ἀπὸ τὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα γιὰ ἄλλους κοινωφελεῖς σκοποὺς ποὺ ἐπίσης ἀναφέρθηκαν. Τὰ ὑπόλοιπα διατέθηκαν ἀπὸ τὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα γιὰ τὰ ἀνεπίδια καὶ τοὺς συγγενεῖς.

Τελειώνοντας αὐτὸ τὸ σημείωμα δὲν ἀμαρτάνω, ἂν προσθέσω δυὸ λόγια ἀκόμα.

Ὅπως ἔγινε καὶ γίνεται μὲ ὅλα τὰ Ἡπειρωτάκια πέρασα κι' ἐγὼ

ἀπο τῆ Ζωσιμαία Σχολῆ.

Ὁ Πανάγαθος ὥστόσο ἐπεφύλαξε στήν ταπεινότητά μου νά περιβληθῆ καί μέ κάποιον ἄλλο μεγάλο προνόμιον. Ἦταν αὐτό νά ὑπηρετήσω ὡς γυμνασιάρχης στήν παλιά Ζωσιμαία, ἡ ὁποία ποτέ δέν ἔπαυσε νά ἔχη τήν αἴγλη τῆς, τὰ τελευταῖα χρόνια τῆς σταδιοδρομίας μου.

Μέ τή μικρή μου αὐτή προσφορά ἔνωσα πολὺ μεγάλη συγκίνηση. Ἀναστατώθηκα συναισθηματικά. Πῶς νά μὴν εὐχαριστήσω τὸν Πανάγαθον πού μέ καταξιώνει νά ἀποτίσω ἔστω μέ ὑποτυπώδη τρόπο ἓνα χρέος

στὶς ψυχές των μεγαλωνυμων τῆς Ἑξάδας ἀειμνήστων ἀδελφῶν Ἰωάννη, Ἀναστασίου, Θεοδοσίου, Νικολάου, Ζῶη καὶ Μιχαήλ;

Σ. Δ. Λ.

ΠΑΝΟΜΟΙΟΤΥΠΟΝ ΤΗΣ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ ΤΟΥ
ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΖΩΣΙΜΑ

*Ἰν-γυμνασιαρχὸς
Νικόλαος Ζωσιμα*

Ἡ ἑνωτέρω ὑπογραφή τοῦ μεγάλου εὐεργέτου τῆς Ἑλλάδος Νικολάου Ζωσιμα ἔλήφθη ἐξ ἐπιστολῆς αὐτοῦ πρὸς τὸν ἐν Ἀθήναις διακείμενοντα συγγενῆ του κ. Θεοδόσιον Αζμπαδέριον.
Σ. τ. Δ.

(Περιοδ. Ἑστία. 1877)

Ἄριθ. 57. — Γέφυρα Μύλων Μπαρτισ Ζεγορίου.

(Ἀρχεῖο Ἀποστ. Βερτοδοῦλου).

ΗΠΕΙΡΩΤΕΣ ΜΑΣΤΟΡΟΙ ΣΤΗΝ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟ

Ἡ ἠπειρωτικὴ ἐπαγγελματικὴ ἀποδημία ἔφθανε κατὰ τὸν περασμένον αἰῶνα ὡς τὴ Μικρασία, τὴ Συρία, τὴν Αἰθιοπία.

Χτίστες, βαρελάδες (βαγενάδες) γανωτζίδες (ἀλειφιάτες) ὄργωναν τὴ Βαλκανικὴ καὶ πέρα ἀπὸ τὴ Μεσόγειο. Ἔτσι δὲν κάνει ἐντύπωση πῶς Ἡπειρώτες χτίστες βρίσκονται καὶ στὴν Πελοπόννησο. Ἐκεῖνο ὅμως, πὺν κάνει ἐντύπωση εἶναι ἡ προτίμησις πρὸς τοὺς Ἡπειρώτες μαστόρους (κουδαράιους) τῶν Πελοποννησίων καὶ μάλιστα τοῦ διαμερίσματος κοντὰ στὰ Λαγκαδία, πὺν ἦταν ἐπίσης ὀνομαστὸ μαστοροχώρι, καὶ πὺν οἱ κάτοικοι του καυχόταν, ἀκριθῶς, ὅπως οἱ Πυρρογιαννίτες, πῶς ἔχτισαν τὸν ναό.

Καὶ θὰ θυμηθῶ ἐδῶ κάτι, πὺν μοῦ δεβαίωσε ὁ μακαρίτης Θ. Τουρκοδασίλης, σὲ παλιὰ ὀμιλία μου στὴν Ἀρχαιολογικὴ Ἐταιρεία μὲ θέμα: Λαϊκὴ ἀρχιτεκτονικὴ. Ἡπειρώτες μαστόροι καὶ γεφύρια. Μετὰ τὸ τέλος τῆς ὀμιλίας καὶ σὲ ἀναφορὰ μου πρὸς τοὺς Λαγκαδινούς, μοῦ εἶπε:

— Καὶ οἱ Λαγκαδινοὶ δικοὶ σας εἶναι!

Δὲν ξέρω, πὺν ἐθάσιζε τὴν παρατήρησή του ἐκεῖνη. Εἶναι ὅμως πιθανώτατο ἐξ αἰτίας τῶν πολλῶν ἠπειρωτικῶν ἐποικίσεων στὴν Πελοπόννησο.

Γραπτὴ μαρτυρία τῆς διαβάσεως Ἡπειρωτῶν Μαστῶρων ἀπὸ τὴν Πελοπόννησο καὶ μάλιστα κατὰ προτίμησις ἔλαβον τῶν συντοπιτῶν Λαγκαδινῶν Μαστῶρων εἶχε τὴν εὐγένεια νὰ μοῦ στείλει ὁ Πρωθιερέας τοῦ Ἀγίου Γεωργίου Καρύτση κ. Νικολ. Παπαδόπουλος, ἱστορικὸς συγγραφέας.

Εἶναι ἓνα ἐργολαβικὸ συμφωνητικὸ πὺν

ὑπογράφουν οἱ πρωτοκίτοιοι τοῦ Καλαβρυτινοῦ χωριοῦ Δεσινὸ μὲ ἓνα τακίμι Κοινισιωτῶν μαστῶρων τὸ 1885 γιὰ τὸ χτίσιμο τῆς Κοινιστικῆς Ἐκκλησίας. Εὐχαριστῶ καὶ ἀπὸ τὴ στήλη αὐτὴ τὸν εὐγενικὸ ἀποστολέα.

α. χ. μ.

ἘΝΑ ΑΝΕΚΔΟΤΟ ΕΡΓΟΛΑΒΙΚΟ ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟ

ΑΡΙΘΜΟΣ 9855

ΣΥΜΦΩΝΗΤΙΚΟΝ ΑΞΙΑΣ ΔΡΧ. 2.400

Ἐν τῷ χωρίῳ Δεσινῷ τοῦ Δήμου Ἀροανείας. Σήμερον τὴν δεκάτην ἑννάτην τοῦ μηνὸς Μαΐου τοῦ ἔτους χιλιοστοῦ ὀκτακοσιοστοῦ ὀγδοηκοστοῦ πέμπτου (1885) ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος Κυριακὴν μετὰ μεσημβρίαν καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ κυρίου Νικολάου Μπακάλη τῇ ἀγομένῃ ἐνταῦθα ἔβη προσκληθεῖς μετέβην διὰ τὴν σύνταξιν τοῦ παρόντος, ἐνώπιον ἐμοῦ τοῦ Συμβολαιογράφου Ἀροανείας Ἀνδρέου Β. Σοφρανοπούλου κατοικοεδρεύοντος εἰς Σοπωτὸν καὶ τῶν μαρτύρων κυρίων Ἀνδρέου Παρασκευοπούλου κατοικοκτηματίου Δροβολοβοῦ, καὶ Γεωργίου Β. Γιαννοπούλου γεωργοῦ κατοικοῦ Καμενιάνων γνωστῶν μοι πολιτῶν Ἑλλήνων ἐνηλίκων καὶ ἐξαιρέσεως ἀνεπιδέκτων, ἐνεφανίσθησαν οἱ ἐπίσης γνωστοὶ μοι ἐνήλικοι καὶ ἄσχετοι πάσης συγγενείας ἐμοὶ τε καὶ τοῖς μάρτυσι κύριος Γεώργιος Γαλάνης, Χαράλαμπος Παπαῦ Χριστοδούλου, Δημήτριος Σιέτας, Ἰωάννης Κυριακόπουλος, Ἀναγνώστης Δημητράπουλος, Γεώργιος Ι. Ζαγαρέλος, Ἀνδρέας Καρῆς, Νικόλαος Σιμιντζῆς, γε-

ωργοκτηματῖαι ἅπαντες, καὶ Νικόλαος Μπακάλης παντοπώλης, κάτοικοι ἅπαντες Δεσινοῦ ἀφ' ἑνός, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ Χρήστος Ἀθανασίου κτίστης, κάτοικος Κόνιτζας καὶ Ἰωάννης Νικολάου, καὶ Κωνσταντῖνος Ἰωάννου κτίστες, ἀμφότεροι καὶ κάτοικοι Πυρσόγιαννης, οἵτινες ἐζήτησαν τὴν σύνταξιν τοῦ παρόντος δι' οὗ συνωμολόγησαν καὶ παρεδέχθησαν τὰ ἐξῆς: Ὅτι οἱ πρῶτοι τῶν συμβαλλομένων κάτοικοι χωρίου Δεσινοῦ προκειμένου νὰ ἐγείρωσαν ἐκ θεμελίων τὸν ἐνταῦθα ἐνοριακὸν ναὸν τῶν ὁ Ἅγιος Γεώργιος, συνεφώνησαν μετὰ τῶν τριῶν τελευταίων συμβαλλομένων ὡς ἐξῆς: Ὅτι οἱ συμβαλλόμενοι Χρῖστος Ἀθανασίου, Ἰωάννης Νικολάου καὶ Κωνσταντῖνος Ἰωάννου, ὑπόσχονται ἀπὸ σήμερον μέχρι τέλους Ἰουλίου τρέχοντος ἔτους νὰ οἰκοδομήσουν δι' ἰδίων τῶν ἐξόδων ἐκ θεμελίων τὴν ἐνταῦθα Ἐκκλησίαν ὁ Ἅγιος Γεώργιος, ἡ δὲ οἰκοδομὴ τῆς ἐκκλησίας ταύτης θέλει εἶσθαι τὸ μὲν μῆκος πῆχεις τεκτονικούς εἴκοσι, τὸ πλάτος πῆχεων δώδεκα καὶ τὸ ὕψος πῆχεων ὀκτώ καὶ ἐν γένει ἡ οἰκοδομὴ ὁμοίμορφος καὶ ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἐλλείψεως μετὰ τῆς κορινθίης με ἐκείνην τῆς ἐν Καστελλίῳ τοῦ Δήμου Κλειτωρίας Ἐκκλησίας, ὅτι οἱ κτίσται εἶναι ὑπόχρεοι νὰ δάλουν τετρακοσίας στατήρας (καντάρια) ἄσβεστον διὰ τὴν οἰκοδομὴν τῆς Ἐκκλησίας μεταφέροντες καὶ δι' ἐξόδων τῶν αἱμῶν καθαρὰν πρὸς χρῆσιν τῆς οἰκοδομῆς καὶ ὕψους λίθους ἤθελον χρησιμεύσει διὰ τὴν περάλωσιν τοῦ ἔργου, ἐκτὸς μόνον οἱ πρῶτοι τῶν συμβαλλομένων εἶναι ὑπόχρεοι νὰ φέρουσι εἰς τὸν τόπον τῆς οἰκοδομῆς ἑκατὸν πενήκοντα ἀγκονάρια (λίθους μεγάλους) ἐξαγόμενα ἐκ τῶν κτιστῶν, ὅτι ὅση ἄσβεστος ἤθελον περισσεύσει ἀπὸ τὴν οἰκοδομὴν τῆς Ἐκκλησίας θέλει παραδοθῆ εἰς τοὺς πρῶ-

τους τῶν συμβαλλομένων εἰς τὸν τόπον τῆς καμίνου, ἀφ' οὗ προηγουμένως οὗτοι πληρώσωσι δραχμὴν μίαν δι' ἕκαστον καντάρια ἄσβεστου, ὅτι οἱ πρῶτοι συμβαλλόμενοι εἶναι ὑπόχρεοι νὰ δίδωσιν ἐκ διαλεμμάτων πρὸς τοὺς κτίστας τεσσαράκοντα ἑκάδας ρακὶ καλόν, ὅτι μετὰ τὸ πέρας τῆς οἰκοδομῆς τοῦ ναοῦ θέλει καταμετρεῖσθε καὶ πληρώνουσι πρὸς τοὺς κτίστας παρὰ τῶν πρώτων συμβαλλομένων πέντε δραχμὰς παλαιᾶς ἕκαστος πῆχυς, ὅτι οἱ πρῶτοι συμβαλλόμενοι εἶναι ὑπόχρεοι νὰ δίδωσι μόνον τροφήν, ὅση ἤθελον χρησιμεύσει πρὸς τοὺς κτίστας διὰ τὴν περάλωσιν τῆς ἄσβεστοκαμίνου. Ὅτι πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν τῆς οἰκοδομῆς οἱ δύο πρῶτοι συμβαλλόμενοι ἐπλήρωσαν ἤδη πρὸς τοὺς κτίστας καὶ τελευταίους συμβαλλομένους δραχμὰς παλαιᾶς τριακοσίας (300) ὑπόσχονται δὲ νὰ πληρώσωσιν πρὸς τοὺς ἰδίους κτίστας ἀτομικῶς δραχμὰς εἰσέτι τριακοσίας παλαιᾶς κατὰ τὰ τέλη Ἰουλίου τρέχοντος ἔτους τὰς δὲ ὑπολοίπους, ἦτοι τὸ ὑπόλοιπον τοῦ ἀντιτίμου τῆς ὅλης οἰκοδομῆς μετὰ τὴν καταμέτρησιν αὐτῆς, γενομένης κατὰ τὴν περάλωσιν τοῦ ἔργου κατὰ τὰ τέλη Αὐγούστου τρέχοντος ἔτους δυνάμει τοῦ παρόντος κηρυτταμένου ἐκτελεστοῦ καὶ ἄνευ τόκου καὶ ἐν ὑπερημερίᾳ ἐντόκως μέχρις ἐξοφλήσεως. Ὅτι μετὰ τὴν περάλωσιν τοῦ ἔργου οἱ κτίσται εἶναι ὑπόχρεοι νὰ κτίσωσιν ἀνεξόδως καὶ τὴν μάνδρα τοῦ προαυλίου τῆς Ἐκκλησίας με ἄσβεστον τῶν κατοίκων, ἦτοι τῶν πρώτων συμβαλλομένων, πληρωνόμενοι παρ' αὐτῶν διὰ μὲν τὴν ἄσβεστον δραχμὴν μίαν τὸ καντάρια καὶ τὸν τοίχον τῆς μάνδρας πρὸς δραχμὰς δύο καὶ λεπτὰ τριάκοντα τῆς παλαιᾶς καὶ ταύτας κατὰ τὰ τέλη Αὐγούστου τρέχοντος ἔτους, ὅτι τὸ πλάτος τοῦ τοίχου τῆς μάνδρας προσδιορίζεται πρὸς μίαν πῆχυν, ὑπόχρεοι οὖ-

τοι τῶν πρώτων συμβαλλομένων νὰ μεταφέρωσι μόνον τεσσαράκοντα φορτία λίθους διὰ τὰ καπάκια τῆς μάνδρας. Εἰς ταῦτα ἔμειναν σύμφωνοι καθ' ὁλοκληρίαν τὰ συμβαλλόμενα μέρη ἢ δὲ ἀξία τοῦ παρόντος ὑπελογίσθη διὰ τὸ χαρτόσημον εἰς Δραχμὰς νέας δύο χιλιάδας τετρακοσίας ἀριθμ. 2400. Ὅθεν κατ' αἰτησίν των συνετάχθη τὸ παρόν, ὅπερ ἀναγνωσθὲν προσηκάντως εἰς ἐπήκοον πάντων ὑπογράφεται παρ' ὅλων καὶ ἐμοῦ, ἐκτὸς τοῦ Νικολάου Μπακάλη, Γεωργίου Ι. Ζαγαρέλου, Ἰωάννου Κυριακοπούλου καὶ Νικολάου Σιμεντζῆ καὶ Κωνσταντίνου Ἰωάννου ὁμολογησάντων ἄγνωστον γραμμάτων.

Οἱ συμβαλλόμενοι:

Γ. Γαλάνης

Χ. Παπαχριστοδούλου

Δ. Σιέτας

Α. Δημητρώπουλος

Α. Καρῆς

Ἰω. Νικολάου

Χρ. Ἀθανασίου

Οἱ Μάρτυρες

Ἀνδρέας Παρασκευόπουλος

Γεώργιος Γιαννόπουλος

Ὁ Συμβολαιογράφος

(Τ.Σ.) Α. Β. Σοφιανόπουλος

Ὅ,τι ἀκριβὲς ἀντίγραφον.

Δεσινὸν τῇ 1ῃ Αὐγούστου 1951

Νικόλαος Χρυσ. Μπακάλης

Ἐφημέριος Ροδοδάφνης - Αἰγίου.

Ἄριθ. 58. — Παῖς τοῦ Ἁγ. Γεωργίου χωρίου Δεσινὸ Καλαβρύτων.
(Φωτογρ. Πρωθιερέως Νικ. Παπαδοπούλου).

ΑΓΩΓΙΑΤΕΣ ΚΑΙ ΚΙΡΑΤΖΗΔΕΣ

Ἐκ τοῦ βιβλίου «Τοῦ Τόπου μου καὶ τοῦ Καιροῦ μου»

Τοῦ κ. ΑΛΕΞ. Χ. ΜΑΜΜΟΠΟΥΛΟΥ

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὁ ἄνθρωπος δεμένος μετὰ τὴν ζωὴν

Ὁ ἄνθρωπος ἔχει συνδεθῆ μετὰ τὴν ζωὴν κατὰ τὴν ἐπίμονη καὶ ὀδυνηρὴ πορεία διὰ μέσου τῶν αἰώνων. Τὰ χοντρά ζωὰ εἶναι ἀληθινὴ εὐλογία γιὰ τοὺς φτωχοὺς ξωμάχους τῶν χωριῶν. Τὴ γέννησίν τους πανηγυρίζουν, ὅπως πανηγυρίζουν τῶν παιδιῶν τους τῶν ἰδίων τὴν γέννηση καὶ τὸ θάνατό τους καὶ ὄχι τὸν ψόφο θρηνοῦν, ὅπως θρηνοῦν τὸν θάνατο τῶν ἰδίων τῶν ἀγαπημένων τους. Μετὰ τὰ καματερά βώδια θὰ κάμουν τὸ χωράφι τους κι ἂν δὲν ἔχουν πρέπει νὰ δανεισθοῦν καὶ ποιὸς θὰ τοὺς δανείσει, ὅταν ὅλοι τὴν ἴδια ἐποχὴ ἔχουν τὶς ἴδιες δουλειές, τὸ ὄργωμα καὶ τὸ ἀλώνισμα;

Μετὰ τὸ ἄλογό τους, τὸ μουλάρια καὶ τὸ γαϊδούρι τους θὰ κουβαλήσουν τὰ ξύλα τῆς χρονιάς, τὰ γεννήματα ἀπὸ τὰ χωράφια, θὰ πᾶνε στὸ βδομαδιότικο παζάρι νὰ πουλήσουν καὶ ν' ἀγοράσουν.

Ὁ θάνατος τῶν χοντρῶν ζωντανῶν εἶναι ἀληθινὴ συμφορὰ καὶ ὅταν μαθευτεῖ τὸ κακὸ πηγαίνουν καὶ παρηγοροῦν τὸν νοικοκύρη τους μετὰ τὸ ρακὶ τῆς παρηγοριᾶς. Ἡ ἴδια ἢ ζωὴ εἶχε δέσει τοὺς παλιούς ἀνθρώπους μετὰ τὰ ζωὰ καὶ μετὰ τὰ ὄπλα ἀ-

δέλφια του καὶ συμμάχους, στὴ μεγάλη καὶ δύσβατη πορεία του. Αὐτοὺς τοὺς συντρόφους του, τ' ἄλογα καὶ τὰ ὄπλα ἐτραγούδησε περήφανα ὁ λαὸς στὰ τραγούδια του καὶ τὰ ἐπροσωποίησε.

Ὀνομασίαι ἀλόγων

Ὁ Γρίβας καὶ ὁ Μαῦρος εἶναι ἀχώριστοι σύντροφοι τοῦ ἀνθρώπου, ὅπως καὶ τὸ περήφανο ντουφέκι, καὶ τὸ σπαθὶ τὸ παινεμένο.

Αὐτὰ τὰ ἄλογα παίρνουν μέρος στὴν ἐποποιίαν τῶν καρθάνων, ὅπως εἶδαμε μετὰ τὰ ἰδιαίτερα χαρακτηριστικά τους.

Ἔτσι Γρίβας, Γρίβος ἢ Καρᾶς λέγεται τὸ ἄλογο ποῦ ἔχει μαῦρο χρῶμα. Ψαρί ἐκεῖνο ποῦ ἔχει τὸ ἀσπρόμαυρο τοῦ ψαριοῦ. Σιδερόψαρο ἐκεῖνο, ποῦ ἔχει περισσότερες μαῦρες τρίχες ἀπὸ τὶς λευκές. Ντορὶ τὸ κόκκινο ἄλογο. Ἀλιτζές τὸ κόκκινο ἀνοιχτό. Βλάγγο, ὑποκόκκινο, ξανθὸ - ἄλογο ἀκριβὸς ὅταν σπανίζει καὶ φθινὸ ὅταν πληθαίνει. Ἐνας βλάγγος χίλια γρόσια, χίλιοι βλάγγοι χίλια γρόσια.

Μπάλιο, τὸ μαῦρο ἄλογο μετὰ λευκὰ στίγματα στὴ μπάλα, στὸ μέ-

τωπο κι ἄν εἶναι φοράδα, Ἄστέρω ἢ Φεγγάρω.

Ἔτσι ἀναφέρει ἡ παράδοση τῆ φοράδα τοῦ Διάκου καὶ ὁ Χατζῆ Σεχρέτης τὸ ἄλογο τοῦ Ἄλῃ Πασιᾶ Μπαλιώσα. Ἀλλὰ καὶ ὁ μυθικός τῆς ἀρχαιότητος ἵππος Βάλος.

Μούρτζινο τὸ σιδερόχρωμο, ἰδίως στὸ πρόσωπο, ἄλογο.

(Μπάρμπα μὴ ν ε ἰ δ ε ς ἄ λ ο γ α, τ ρ ε ἰ ς μ ο ὐ ρ τ ζ ι ν ε ς φο ρ ἄ δ ε ς;) Μούρτζινοι ἀπεκλήθησαν ἀπὸ τὸ χρῶμα τους καὶ οἱ Μούρτζινοι τῆς Μάνης.

Παρδαλὸ ἢ Λιάρο, μαῦρο μὲ στίγματα, μπαλώματα, βοῦλες λευκές.

Ποδολὸ ἢ νυχᾶτο, Μαῦρο ἢ κόκκινο μὲ ἄσπρα πόδια ἀπὸ τοὺς ἀστραγάλους καὶ κάτω.

Γκιόκα, τὸ ὀλόλευκο ἄλογο.

Σίβο, τὸ ἄλογο μὲ μουντὸ σαχτερὸ χρῶμα σὰν τοῦ ἀγριοχοίρου.

Οἱ ἀγωγιάτες, ὅταν ἀγόραζαν ἄλογα, ἐπρόσεχαν ἰδιαίτερα τὰ ἐπόμενα χαρακτηριστικά:

1) Νὰ ἔχη τὸ ἄλογο μεγάλα καὶ χοντρά κόκκαλα.

2) Νὰ ἔχη τὸ στῆθος καὶ τὰ καπούλια πλατειά.

3) Ἡ κατεύθυνση τῆς ὠμοπλάτης νὰ εἶναι στὸ αὐτὸ ἐπίπεδο μὲ τὰ καπούλια, γιὰ νὰ μὴ κατολισθαίνει τὸ φορτίο πίσω, ὅταν ἡ ὠμοπλάτη ἦταν ψηλότερη, νὰ μὴ κατολισθαίνει μπρός, ὅταν ἡ ὠμοπλάτη ἦταν χαμηλότερη.

4) Τὸ περικάρπιον τῶν ποδῶν νὰ εἶναι χαμηλὰ καὶ ὄχι ψηλὰ γιὰ νὰ ἀντέχη στὸ φορτίο.

5) Νὰ ἔχει ἀνοιχτὰ τὰ πσινὰ σκέλη γιὰ νὰ ἀντέχη ἐπίσης στὸ φορτίο.

Προλήψεις καὶ δισιδαιμονίες ἐμάστιζαν καὶ τοὺς κираτζῆδες.

Ἔτσι ἐπροτιμοῦσαν 1) ντορῆ ἢ καρᾶ ἄλογο ποὺ εἶχε τὸ περικάρπιο ἐνὸς ποδιοῦ ἄσπρο. Τὸ ἄλογο αὐτὸ ἐστοίχιζε ἓνα θησαυρὸ δηλ. 500 γρόσια, ἀντίθετα ἂν εἶχε καὶ τὰ τέσσερα ἄσπρα δὲν τ' ἀγόραζαν.

2) Τάλας, καὶ εἶναι χαρακτηριστικὴ ἢ ὀνομασία, κακότυχο καὶ δυσοίωνο ὠνομάζετο τὸ ἄλογο, ποὺ εἶχε μαύρη βοῦλα μέσα σὲ μεγαλύτερη ἄσπρη βοῦλα.

3) Τὸ ἄλογο μὲ στεφάνη στὸ μέτωπο ἦταν τυχερὸ, ἀντίθετα ἂν εἶχε δυὸ στεφάνια ἦταν γρουσουζικο.

Ἐπρόσεχαν ἀκόμα οἱ κираτζῆδες ὅταν ἀγόραζαν ἄλογα.

1) Νὰ μὴ εἶναι ρογκάτσικο, μὴ εὐνουχισμένο καλά.

2) Νὰ εἶναι σαμαριάτικο, φορτιάρι, ζῶο δηλ. ποὺ δέχεται εὐχαρίστως τὸ σαμάρι καὶ τὸ φορτίο.

Τὰ σκληρὰ καὶ ἄγρια ἄλογα ἢ μουλάρια τὰ δίνουν σὲ Κορυτσαίους μαστόρους καὶ κείνοι φορτώνοντάς τα μὲ βαρύτατο φορτίο πέτρες, τὰ ἔστρωναν σὲ ὀλιγόμηνο διάστημα.

3) Νὰ μὴ εἶναι ἄρρωστα, νὰ μὴ πάσχουν δηλ. ἀπὸ μοουρνταλίκι (σοβαρὴ κοιλιακὴ ἀρρώστεια ἀπὸ τὴν ὁποίαν τὸ ἄλογο ἢ τὸ βῶδι πρήζεται καὶ πεθαίνει), ἀπὸ τεκνεφέζι (ἀσθμα ἀλόγων) νὰ μὴ εἶναι δηλ. τεκνεφέζικο (ἀσθματικό).

(ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ)

ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΑ ΠΑΛΙΑ ΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΓΙΑΝΝΙΝΑ - ΑΘΗΝΑ

ΤΟΥ κ. ΚΩΣΤΑ ΝΤΟΥΛΑ

«...» Άδεια βιττώρια και φτωχή
πάρε μου έμένα την ψυχή
πάρε μου έμένα
για ταξιδιώτη σου κι' εϋθύς
πᾶμε ὅθε κίνησες ν' ἀρθείς
στά περασμένα...»

(ΤΕΛΛΟΣ ΑΓΡΑΣ)

“Όσοι γεννήθηκαν στο έμπα τούτου του αιώνα κι' ήταν άκόμα κούτσικα 'Ηπειρωτάκια κι' άκουσαν στην ήλικία αυτή τὸ κάλεσμα τῆς ξενιτειᾶς ἄς ἔρθουν μαζὺ νὰ πάροουμε τὴ βιττώρια τὴ φτωχή, τὴν νταλικά του παληοῦ καιροῦ γιὰ τὴν 'Αθήνα. Σήμερα ἕνα γιώτα—Χι ἀνετα καταβροχθίζει σὲ πέντε - ἕξη ὧρες τὴν ἀπόστασι Γιάννινα — 'Αθήνα. Τότε θέλαμε πέντε μέρες.

'Εδῶ στοῦ Χολέβα τὸ χάνι στὴν Καλούτσανη ἀπὸ τὸ χάραμα ἀρχίζει ὁ μόχτος. Περιδιαβάζουν γομαροφόρτια μὲ ξύλα ποὺ πουλήθηκαν μὲ δυὸ δεκάρες ἢ ὀκτὸ γιὰ λίγα πράσα, λίγες τσιμες καὶ λίγο χάσκο ψωμί γιὰ τὸ μαξοῦμι. ,Εδῶ τὸ βράδυ στοῦ κρασοπουλιὸ τοῦ Χολέβα ὁ Νίνος λάλαγε γιὰ τοὺς καρμπέρηδες τὸν 'Όσμαντάκα καὶ τὸ Μπεράτι.

Νὰ πᾶμε ὅμως πρῶτα μὲ τὴν Κυρὰ-Μάνα μου — δὲν εἶχα μάνα — νὰ προσκυνήσουμε στὴν 'Αγία Μαρίνα. 'Η Κυρὰ-Μάνα σύρθηκε στοῦ πλακό-

στρωτο ν' ἀγκαλιάση τὴν εἰκόνα. Τέσσερες νοματέους χωροῦσαν στὴ νταλικά. 'Αχαμνὸ μαξοῦμι ἐγὼ κούρνιασα στὴν ἀγκαλιά τῆς Κυρὰ-Μάνας, ποὺ ἦταν ἕνα σακὶ κόκκαλα. Κι' οἱ δυὸ μας πιάσαμε μιὰ θέσι.

Ξεκίνησεν ἡ νταλικά κολυμπώντας μέσα σὲ μιὰ γαλακτερὴ πυκνὴ ἀντάρρα, τὴν Γιαννιώτικη ἀντάρρα ποὺ θαρροῦσες πῶς μποροῦσες νὰ τὴν κόψεις φέτες - φέτες μὲ τὸ μαχαίρι. Καὶ πορευόνταν σὰν σὲ ὄνειρο πρὸς τὸν οὐρανὸ. Τ' ἄλογα εἶχαν μιὰ πέτσινη λαιμαργιὰ γαρνιρισμένη μὲ κυπροκούδουνα. Φαιδρὴ καὶ χαρωπὴ ὑπόκρουσι στά πρῶτα θήματα πρὸς τὴν ξενιτειά. 'Ο δρόμος ὅμως πρὸς τὴν ξενιτειά δὲν ἦταν τότε στρωμένος οὔτε μὲ ἄσφαλτο οὔτε μὲ ἀνθόφυλλα. Μετὰ τὸ Αὐγὸ, ποὺ ἀρχινοῦσεν ὁ ἀνήφορος πρὸς τὴν Κανέτα ἀκολουθοῦσαμε τὴ νταλικά μὲ τὰ πόδια. 'Εδῶ εἶναι τὸ Χάνι Φτελιά. Στὰ κλαδιὰ τοῦ Φτελιά χιλιάδες τσιροπούλια φλυαροῦσαν σὰ νὰ μᾶς εὐχόνταν καλὸν ταξεῖδι.

Πρὸς τὸ δειλινὸ ξεπεζέψαμε στοῦ χάνι 'Εμίν-'Αγᾶ. Φωληάσαμε μὲ τὴν Κυρὰ-Μάνα σὲ μιὰ ψάθα τυλιγμένοι μὲ μιὰ βελέντζα.

Γιὰ τὸν κάθε 'Ηπειρώτη ποὺ ξενιτεύτηκε ἡ βελέντζα μοιάζει σὰ χᾶδι καὶ μυρίζει σὰ μὸσκος ἀ-

πὸ τὸν κόρφο μιᾶς μάνας, μιᾶς γυ-
ναίκας, μιᾶς ἀδερφῆς. Τὸ πρῶτῃ μᾶς
συντροφεύει στὸ δρόμο μας, τὸ πο-
τάμι τοῦ Λούρου. Σὲ τοῦτο τὸ ἐξαί-
σιο τοπίο μὲ τὰ πλατάνια θὰ πρέπει
τὰ θράδρια νὰ ἔστηναν χορὸ οἱ νε-
ράιδες.

Τὸ θράδρι διανυκτέρευσι στῆ Φι-
λιππιάδα καὶ τᾶλλο πρῶτῃ φτάνουμε
στὴν Πρέβεζα ὅπως τὴν περιέγρα-
ψεν ὁ Καρυωτάκης στὸ ποίημά του.

«...Θάνατος οἱ λεροὶ ἀσήμαντοὶ δρόμοι:
μὲ τὰ λαμπρὰ μεγάλα ὀνόματά τους...»

Ἐκτὸς τὸ πουρνὸ καρτεροῦμε τὸ
καράβι νᾶρθη ἀπὸ τὸν Ἀμβρακικό,
ἀπὸ τὴν Κόμπρηνα, ἐπίνειο τῆς Ἄρ-
τας καὶ ἀπὸ τὸν Καρθασαρά (Ἄμ-
φιλοχία). Ποιὰ ἦταν τὰ ταλαιπωρη-
μένα πλεούμενα τῆς παληᾶς ἐκεί-
νης ἐποχῆς; Ἡ θρυλικὴ «Πύλαρος»
μὲ τὴν μακαρονάδα, ἢ «Υδρα», ἢ
«Ἀστραπή», ὁ «Τάσος», ἢ «Ἐλβί-

ρα», ὁ «Ἀτρόμητος» μὲ τὰ δυὸ φου-
γάρα. Ὁ ἀρχιβαρκάρης ὁ Πατικός
ἐξυπηρετικὸς πάντοτε πρὸς τοὺς τα-
ξιδιῶτες τοιμάζει τὶς θάρκες γιὰ
τὸ καράβι πού τότε δὲν πλεύριζε.

Τὰ λίγα κρεβάτια πού διέθεταν
τότε τὰ καράβια τᾶχαν ἀγκαζάρει
οἱ ἀρχόντοι. Ἐμεῖς οἱ τριτοθεσίτες
τρυπώναμε σὲ ἀπάγγεια τοῦ κατα-
στρώματος. Πίσω ἀπὸ κοφίνια μὲ
πορτοκάλια ἀπὸ τὴν Ἄρτα εἶχαν
χωρίσει ἓνα πρόχειρο μαντρί ὅπου
πρόβατα βέλαζαν ἀπελπισμένα
γιὰ τὸν παράδεισο τοῦ θουνοῦ πού
ἔχασαν.

Τὸ μεσημέρι τῆς ἄλλης μέρας στὴν
προκυμαία τοῦ Πειραιᾶ ἓνα ἀχα-
μνὸ ὄρφανὸ δεκάχρονο Ἡπειρωτό-
πουλο, ἓνας ὄριμος σαραντάρης ἄν-
τρας μὲ πρόσωπο βαθειὰ ρυτιδω-
μένο καὶ μιὰ ξερακιανὴ θάβω, πια-
σμένοι χέρι - χέρι πορεύονται στὴν
στράτα τῆς ξενιτειᾶς.

Κ. ΝΤΟΥΛΑΣ.

Ποιὸς ἀποροῦσε

Στὴν Ἑλληνικὴ Βουλὴ τοῦ 1845. Στὸ
βῆμα τῆς Βουλῆς ὁ Χριστόδουλος Κλο-
νάρης, ἀπὸ τὸ Λιασκωδέτσι τοῦ Ζαγορίου,
πρῶτος Πρόεδρος τοῦ Ἀρείου Πάγου -
Λόγιος, πολιτικὸς καὶ ἀρθρογράφος.

Ἀρχίζει τὴν ὁμιλίαν του:

— Ἀπορῶ καὶ ἐξίσταμαι! Γέλοια στῆ
Βουλὴ ἀκολουθοῦν. Ἐνας βουλευτῆς:

— Πρέπει κύριε νὰ ὁμιλήτε μὲ εὐσχη-
μοσύνην!

Ὁ Κλονάρης:

— Αὐτὴ τὴ φράση τὴν εἶπε κάποτε
καὶ ὁ κ. Πανηγρόπουλος καὶ κανεὶς δὲν
εἶπε τίποτε. Γιατί νὰ μὴ τὴ μεταχειρι-
στῶ καὶ ἐγώ;

— Ἀπορῶ λοιπὸν καὶ ἐξίσταμαι καὶ ὄν
θέλετε θρηγῶ καὶ ὀδύρομαι. (Ὅλοι γε-
λοῦν).

Γιὰ νὰ καταλάβωμε σήμερα γιατί γε-
λοῦσαν πρέπει νὰ θυμηθοῦμε ὅτι οἱ πε-
ρισσότεροι βουλευταὶ ἦταν ἀγράμματοι
καὶ δὲν καταλάβαιναν τὴ σημασίαν τῆς
λέξεως ἐξίσταμαι, ἀφοῦ τὸ μυα-
λό τους πήγαινε στὸ ξύσιμο πού συχνά
συνέβαινε τότε ἐξ αἰτίας ἀπὸ τὶς πολλές
φεῖρες, γιὰ τὶς ὅποιες εἶχαν καὶ εἰδικὴ
ξύστρα, πού τὴ λέγανε Γ ι α ν ν ο ὄ λ α.

Ἔτσι τὸ ἐξίσταμαι τοῦ λο-
γίου Κλονάρη, οἱ ἀπλοῖκοι βουλευταὶ τὸ
πέρασαν γιὰ τὴν προσβλητικὴ φράση
ξύστει με.

(Γ. Βλαχογιάννη. Ἱστορ. Ἀνθολογία).

ΟΙ ΗΠΕΙΡΩΤΕΣ ΤΙΜΟΥΝ ΤΗ ΧΡΥΣΑΝΘΗ ΖΙΤΣΑΙΑ

Στὴν ἐφετινὴ γιορτὴ τῆς «Πίτας» τῶν Ἡπειρωτῶν, ποὺ ὀργανώνει κά-
θε χρόνο ἡ συνισταμένη τῶν Ἡπει-
ρωτικῶν Ἀδελφοτήτων «Πανηπει-
ρωτικὴ Συνομοσπονδία» καὶ στὸ μέ-
ρος τοῦ προγράματος περὶ ἀπονο-
μῆς τιμῶν σὲ πνευματικούς Ἡπει-
ρῶτες, τιμήθηκε ἐπάξια ἡ κορυφαία
μας Ποιήτρια καὶ Πεζογράφος, ἡ
Χρυσάνθη Ζιτσαία.

Κατὰ τὴν ἀπονομὴ τῶν διακρίσε-
ων — ἡ Χρυσάνθη δὲν παρέστη, διό-
τι μένει μόνιμα στὴ Θεσσαλονίκη
καὶ τὴν ἐκπροσώπησε ἡ Φρόσω Ἰ-
ωαννίδου — ὁ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ
Δ.Σ. τῆς «Πανηπειρωτικῆς» ζωγρά-
φος κ. Μ. Στράτης εἶπε μεταξύ ἄλ-
λων καὶ τὰ ἑξῆς:

Ἀγαπητὴ κυρία Οἰκονομίδου,

Πατριδολάτρισσα κυρία Χρυσάν-
θη Ζιτσαία.

Τὸ Δ.Σ. τῆς Πανηπειρωτικῆς Συν-
ομοσπονδίας σᾶς βραβεύει σήμερα,
ἐκτιμώντας τὸ μεγάλο λογοτεχνικὸ
καὶ ποιητικὸ σας ἔργο, τὸ ὁποῖο
πάλλεται ἀπὸ γνήσιο πατριωτισμὸ,
ἀπὸ γνήσιο Ἡπειρωτισμὸ καὶ μὲ τὸ
ὁποῖο ὑμνήσατε καὶ τραγουδήσατε
τὴ μεγάλη προσφορὰ τῆς Ἡπειρώτι-
σας καὶ τοῦ Ἡπειρώτη σὲ ἔργα ἡ-
ρωϊσμοῦ, εὐποιΐας καὶ φιλοπατρίας.

Ὑμνήσατε καὶ τραγουδήσατε τὴν
Ἡπειρώτισσα μάνα τὴ Σουλιώτισσα

Ἡρώϊδα καὶ τὴν Ἡρώϊδα τῆς Πίν-
δου.

Ὑμνήσατε καὶ τραγουδήσατε τὸ
ξυπόλητο ἡπειρωτόπουλο ποὺ ἀπο-
χωρίζεται στὴν ἄκρη τοῦ χωριοῦ
μὲ δάκρυα στὰ μάτια τὴ μάνα, τὸν
πατέρα καὶ τὰ μικρότερα ἀδέλφια
του καὶ ξεκινᾷ γιὰ τὴν ἀναθεματι-
σμένη ξενητεία καὶ ἔπειτα ἀπὸ κό-
πους, μόχθους, πίκρες καὶ φαρμά-
κια καταλήγει νὰ γίνῃ ὁ μεγάλος
τοῦ Ἔθνους εὐεργέτης ἢ ὁ εὐεργέ-
της τῆς ἰδιαιτέρας του πατρίδας.
Τραγουδήσατε μὲ πόνο γιὰ τὶς χα-
μένες μας πατρίδες. Τραγουδήσα-
τε μὲ σπαραγμὸ τελευταία γιὰ τὴν
Κύπρον μας ποὺ πάλεψε αἰῶνες ὀλό-
κληρους μὲ διάφορους κατακτητὲς
καὶ κράτησε μὲ τὰ ματωμένα χέρια
τῆς ψηλὰ τὴ σημαία τοῦ Ἑλληνι-
σμοῦ καὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ
σφαδάζει καὶ σήμερα ἀκόμα, κάτω
ἀπὸ τὴ μπότα τῶν αἰωνίων ἐχθρῶν
τῆς Ἑλλάδας.

Ὑψώσατε φωνὴ διαμαρτυρίας μὲ
ὄλες μαζί τὶς γυναῖκες τοῦ κόσμου,
μαῦρες, λευκὲς καὶ κίτρινες καὶ ὀρ-
γανώσατε πορεία ὡς τὶς γραμμὲς
τοῦ Ἀττίλα. Ἀσυγκίνητοι ὁμως μέ-
νουν οἱ κατακτητὲς, ἀσυγκίνητη ὀ-
λόκληρη ἢ πολιτισμένη ἀνθρωπότη-
τα, ἀσυγκίνητοι μένουν καὶ οἱ ὀρ-
γανισμοὶ ποὺ ἰδρύθηκαν γιὰ νὰ δι-
αφυλάττουν δῆθεν τὴν εἰρήνη, τὴν
ἐλευθερία καὶ τὸ δίκιο τῶν λαῶν.

MONUMENTUM AERE PERENNIUS

Ἡ «Πνευματικὴ Στέγη» θὰ στηριχθῆ στὴν ἀγάπη τῶν ζώντων, πού δὲν ἐστέρεψε σὲ τοῦτον τὸν Τόπο. Ταυτόχρονα θὰ εἶναι ἡ «Πνευματικὴ Στέγη» Μαυσωλεῖο στὴ μνήμη τῶν προαπελθόντων Ἑπειρωτῶν.

Ὅστις δὲ τοὺς τεκόντας ἐν βίῳ σέβει ὄδ' ἐστὶ καὶ ζῶν καὶ θανῶν θεοῖς φίλος...

(Εὐριπίδη — Ἡρακλεῖδες)

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΣΤΗΛΗ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΣΤΕΓΗΣ

Ἀπὸ μῆνα σὲ μῆνα συνεχίζεται κάτι, πού δὲν ἔχει εὐκόλα προηγουμένο. Εἶναι τὸ δημολήψισμα τῆς ἀγάπης τῆς «Ἑπειρωτικῆς Ἐταιρείας», πρὸς τοὺς φίλους τῆς, τὰ Μέλη τῆς καὶ τοὺς Ὑποστηρικτὰς τῆς καὶ αὐτῶν, πού ἀνταποκρινόμενοι, τῇ στηρίζουν μὲ τὴς πάσης φύσεως αὐτοπροαίρετες εἰσφορές τους. Κρίκοι αὐτῆς τῆς ἀλυσίδας τῆς ἀγάπης σ' αὐτοὺς τοὺς ἀπάνθρωπους καιροὺς, πού ζοῦμε εἶναι κ' ἐν τῷ μῆνα αὐτῷ:

Ἡ κυρία Φρόσω Ἰωαννίδου νέα συνδρομὴ τῆς ὑπὲρ τῆς Πνευματικῆς Στέγης εἰς μνήμην τοῦ Βασιλείου Σπαμάτη	1000
Ὁ κ. Κων. Μήτσου πολιτικὸς Μηχανικὸς εἰς μνήμην τοῦ συμπολεμιστοῦ του στὸ Καλπάκι Ὑποστρατήγου Ν.κ. Διαμάντη νέα εἰσφορά του	1000
Ἡ τ. Ὑπουργὸς κ. Αἴνα Π. Τσαλδάρη εἰς μνήμην τοῦ πολυκλαύστου Ἰωάννη Μπέττου Ἐπιτίμου Γεν. Διευθυντοῦ Προεδρίας Κυβερνήσεως, ἀρχαίου Μέλους τῆς Ἑπειρ. Ἐταιρείας καὶ Δωρητοῦ αὐτῆς	2000
Ὁ κ. Περ. Ζωρδούμης συνδρομὴ τοῦ Δελτίου	240
Ὁ κ. Ἰωάν. Ταρνάρης συνδρομὴ τοῦ Δελτίου	300
Ὁ κ. Φώτης Νικόπουλος συνδρομὴ τοῦ Δελτίου	500
Ἡ κυρία Νέλλη Λιάμπη τῆς οἰγενείας τῶν Ἰδρυτῶν τῆς Ἐταιρείας ἐκτὸς τῆς συνδρομῆς τῆς ὡς μέλους τῆς Ἐταιρείας συνδρομῆ τοῦ Δελτίου καὶ εἰς μνήμην τοῦ Ἰωάννου Λιάμπη	2000 1000
Ἡ Λυκαίρχης κ. Παγωνὴ Δεληδημήτρη εἰς μνήμην τοῦ συζύγου τῆς Βασιλείου Δεληδημήτρη ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 4ετίας ἀπὸ τοῦ θανάτου του	5000
Ὁ Ὑποστράτηγος κ. Γ. Κατσιμητρος νέα εἰσφοράν του εἰς μνήμην τοῦ ἀειμνήστου πατρὸς του στρατηγοῦ Χαραλάμπους Κατσιμητροῦ	3000
Ὁ συνταξιούχος ἀστυνομικὸς διευθυντῆς Δημ. Καραμπᾶς εἰς μνήμην τῆς Γεωργίας Γκογκώνη	500
Ὁ κ. Κων. Μαντᾶς συνδρομὴν τοῦ Δελτίου	500
Ὁ κ. Νικόλ. Εὐαγγελίδης εἰς μνήμην	

μην 'Αλεξ. Β. Βαλλερᾶ	1500	τοῦ Δελτίου	200
*Ο συνταξιούχος Ἐκπαιδευτ. Σύμβουλος κ. Σπύρος Τσατσόπουλος ἐκτὸς τῆς συνδρομῆς του ὡς μέλους	1200	*Ο κ. Κων. Πάκος ἀπὸ Βίτσα Ζαγορίου ἀνώτερος οἰκονομικὸς ὑπάλληλος συνταξιούχος εἰς μνήμην τῶν γονέων του	2000
*Ο κ. Δημ. Μαντᾶς δι' ἐνίσχυσιν τοῦ ἔργου τῆς Ἑταιρείας	1000	*Ο κ. Κων. Παπαδόπουλος ἐπιχειρηματίας εἰς μνήμην Ἀχιλ. Παπαδοπούλου	2000
*Η κ. Εἰρήνη Κωστάκη δι' ἐνίσχυσιν τοῦ ἔργου τῆς Ἑταιρείας	700	*Η κ. Μαρία Γ. Παπαδοπούλου εἰς μνήμην Ἀχιλ. Παπαδοπούλου	2000
*Ο κ. Παν Γκιούσμας δι' ἐνίσχυσιν τοῦ ἔργου τῆς Ἑταιρείας	500	*Ο Ἐπίτιμος Δήμαρχος Δελφινακίου κ. Ματθαῖος Βαλκίωνης μὲ γράμμα του, ποῦ ἀποτελεῖ ἀνάφλεξη ἀναμνήσεων μαζί μὲ ἄλλες διαταγές του ἀνεπίδεκτες ἀνυπακοῆς μᾶς στέλλει: νέα εἰσφορά του	1000
*Ο κ. Δημήτριος Ἄθαν. Τσεκούρας εἰς μνήμην τῆς Βάσως Παπαθανασοπούλου	2000	*Ο κ. Σ. Σ. δι' ἐνίσχυσιν τῶν σκοπῶν τῆς Ἑταιρείας εἰς μνήμην τῆς μητέρας του	2000
*Ο Γυμνασιάρχης κ. Ἡλ. Βασιλᾶς συνδρομὴν τοῦ Δελτίου	500	*Ο κ. Κων. Κουκουζέλης συνδρομὴν τοῦ Δελτίου	500
*Ο κ. Κων. Γκωλέτσης ἐπιχειρηματίας εἰς ἐνίσχυσιν τοῦ ἔργου τῆς Ἑταιρείας	1000	*Η κυρία Ἀντιγόνη Παπακώστα συμβολαιογράφος εἰς μνήμην τοῦ ἀληθμονήτου πατέρα της Νικολάου Παπακώστα, συγγραφέως «Ἀθαμανικῶν» νέαν εἰσφορὰν καὶ συνδρομὴν τοῦ Δελτίου	2000 1000
*Ο κ. Δημ. Χρηστίδης, ἀνώτερος ἐκπαιδευτικὸς πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ἔργου τῆς Ἑταιρείας	700	*Ο κ. Βασίλ. Πηταλᾶς συνδρομὴν τοῦ Δελτίου	500
*Ο δάσκαλος κ. Φώτης Σαφαρίκας ὑπὲρ τῆς Στέγης εἰς μνήμην τοῦ θεοῦ του Ἰωάννη Σαφαρίκα πεσόντος κατὰ τὸν Ἀὐτονομικὸν Ἀγῶνα τῆς Βορ. Ἠπείρου στή Μονὴ Ὑψηλῆς Πέτρας (Τσέπου) μαζί μ' ἓνα γράμμα, ποῦ ξεχειλίξει ἀπὸ συγκίνηση	1000	*Ο κ. καὶ ἡ κ. Θρασ. Λετοῦλου νέαν εἰσφορὰν τους καὶ συνδρομὴν τοῦ Δελτίου	2000 500
*Η κ. Μαίρη Λιόλιου πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ἔργου τῆς Ἑταιρείας	500	*Ο ἐκδότης τῶν παλιῶν «Ἐκδρομικῶν» (1929—1936) ἀγέραςτος Κεφαλωνίτης κ. Κλεόβουλος Δενδρινὸς ἐρίσκοντας «διαβαστέρδ» (κατὰ τὸ «εἰραστερδ») τὸ Δελτίο καὶ ἀποποιούμενος τὴν τιμῆς ἐνεκεν ἀποστολῆ του θέλει νὰ πληρῶνει συνδρομὴν καὶ πληρῶνει	200
*Ο ἀνώτερος δικαστικὸς καὶ λογοτέχνης (Θεσσαλὸς) κ. Χριστόφορος Τσαντίκος γαμπρὸς Ἠπειρώτης	500		
*Ο κ. Κων. Κοντόπουλος συνδρομὴ τοῦ Δελτίου	300		
*Ο κ. Φίλιππος Κολοβὸς ἐκπαιδευτικὸς - ἱστορικὸς συγγραφέας συνδρομὴ τοῦ Δελτίου	300		
*Ο κ. Κώστας Κυρζίδης συνδρομὴ			

ΤΡΟΠΑΙΟΝ ΚΑΛΠΑΚΙΟΥ

ΑΛΕΞ. ΤΣΟΥΚΑΝΕΛΗ - Χαρ. Κα-
τσιμήτρος, Πρόμαχος τῆς Ἠπείρου.
Ἄριθ. βιβλίου — Ποσὸν

Εκ προηγουμένων 109.280

Ο κ. Ἀδαμ. Λεοντίδης 718 300

Η κ. Λίτσα Κούρεντα 1435 300

Η κ. Ἐλευθ. Κουταδᾶ - Δάνα-
ρη 1433 300

Ο κ. Χριστόφ. Λάζαρης 1472 300

Ο κ. Γεώργ. Κούνδουρος 796 200

Η κ. Λίτσα Κωστάκη - Δημη-
τριάδη 1445 300

Ο κ. Κων. Κούρος 759 300

Ο κ. Κων. Κράλιος 1447 300

Η κ. Μαίρη Κολόμδα 150 300

Ο κ. Κων. Λάζαρης 1471 300

Ο κ. Πέτρος Λάλος 162 300

Ο κ. Κων. Μήτσου 841 300

Ο κ. Χρ. Κωτούλας 1441 300

Ο κ. Πέτρ. Λουκᾶς 723 300

Ο κ. Κων. Μαντᾶς 747 300

Ο κ. Δημ. Μαντᾶς 746 300

Η κ. Μαίρη Μανίκα 733 300

Ο κ. Ἰωάννης Λώλης 736 300

Ο κ. Νίκος Εὐαγγελίδης 502 300

Ο κ. Ἀθαν. Μαντέκος 743 300

Ο κ. Ἀθαν. Μαντζίλας 732 300

Ο κ. Θρασ. Λέτσιος 727 300

Ο κ. Γεώργ. Μανθάτης 739 300

Ο κ. Παναγ. Κοψιάτης 1438 300

Η κ. Ειρήνη Κωστάκη 679 300

Η κ. Ἀντίκα Γκαναβία — 300

Ο κ. Παν. Γιούσμας 832 300

Ο κ. Στέφ. Μαντέλης 748 300

Ο κ. Νικόλ. Μάντζος 745 300

Ο κ. Θωμᾶς Ζάβιανας 547 300

Ο κ. Κων. Ζωγράφος 587 300

Ο κ. Δημ. Χρηστίδης 838 300

Η κ. Μαίρη Λιόλιου 713 300

Ο κ. Κων. Ἀναγνωστόπουλος διὰ
10 ὑπ' αὐτοῦ διατεθέντα βιβλία 3000

Ο κ. Θωμᾶς Δέρβος 878 300

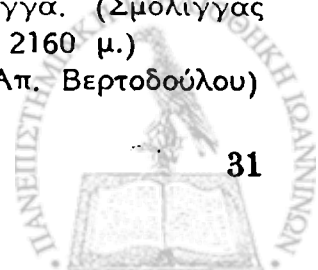
Ο κ. Παῦλος Λευθεριώτης 711 300

Ο κ. Ἠλ. Κώνστας 1452 300

Δρχ. 122.980

Ἄριθ. 59. Δρακόλιμνη στὸ Σμόλιγγα. (Σμόλιγγας
μ. 2637. Δρακόλιμνη στὰ 2160 μ.)
(Ἄρχειο Ἄπ. Βερτοδοῦλου)

ΑΠ' ΟΣΑ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ

Ὁ γνωστός δημοσιολόγος, ἀρθρογράφος ἐπὶ ἠπειρωτικῶν θεμάτων καὶ ἄλλοτε Ἀντιπρόεδρος τῆς «Ἠπειρωτικῆς Ἐταιρείας» κ. Στέφανος Βασιλάκος ἀποδίδει τὰ αἰσθήματα τοῦ Ἠπειρωτικοῦ Κόσμου ἀπὸ τὴν ἔμπρακτῃ συνένωσιν τῶν ἠπειρωτικῶν δυνάμεων ἐπάνω σὲ κεφαλαιώδη ζητήματα, ὅπως τὰ κληροδοτήματα. Αὐτὴ τὴν ἔκφραση διατυπώνει σὲ ἔγγραφόν του, πού διάβασε ὁ Πρόεδρος τῆς «Ἠπειρωτικῆς Ἐταιρείας» κατὰ τὴν εἰσήγησίν του ἐπὶ τῆς ὁμιλίας τοῦ Καθηγητοῦ κ. Φιλ. Ἐμμανουήλ τὴν 25ην Ἰανουαρίου ἐνώπιον τοῦ Ἀκροατηρίου τῶν Ἠπειρωτῶν στὴν αἴθουσα τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας. Τὴ δημοσιεύουμε πῶς κάτω, γιὰ νὰ λάβουν γνώση κι ἄλλοι, πού δὲν παρέστησαν στὴν Ὀμιλία ἐκείνη.

«Πᾶς τις ἀσχολεῖται μὲ πάσης φύσεως θέματα, ἀναλόγως τῶν ἀντιλήψεων του καὶ τῆς συνειδήσεώς του.

Σταθμίζων τὴν ὑψίστην προσφορὰν τῶν Ἠπειρωτῶν εὐεργετῶν, πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος καὶ τὴν ἐν γένει συμπεριφορὰν ὅλων τῶν ἀσχολουμένων μὲ Διοικήσεις, Συμ-

βούλια κλπ., κατὰ τὸ παρελθόν, ἠσχολήθη γράφων εἰς τὸ «Ἠπειρωτικὸν Μέλλον» τῆς 10-3-68, 6-1-71, 14-6-73 καὶ 31-10-75 περὶ τοῦ Ἀρσακείου τῶν Ἠπειρωτῶν εὐεργετῶν καὶ τῶν κληροδοτημάτων ἐν γένει.

ἩΔΗ —Ἡσθάνθη ἀπέραντον ἀγαλλίασιν, διότι ἡ «Πανηπειρωτικὴ Συνομοσπονδία», ἡ «Ἠπειρωτικὴ Ἐταιρεία» καὶ ὁ «Σύλλογος Ζαγορισιῶν», ἀξιεπαίνως ἀγωνίζονται, διὰ τὴν πραγματικὴν ὑλοποίησιν, ὀλίγον καὶ διὰ τὴν Ἠπειρον, τῆς προσφορᾶς τῶν ἀδελφῶν Ριζάρη καὶ συγχαίρω αὐτοὺς ἐγκαρδίως.

Ἴσως πρέπει νὰ τονίσω ὅτι αἱ ἀνωτέρω Ἠπειρωτικαὶ δυνάμεις πρέπει νὰ φθάσωσιν, τρόπον τινα καὶ μέχρι συλλαλητηρίου..., ἐναντίον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ριζαρείου Σχολῆς, τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν καὶ ἴσως καὶ κατὰ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, διὰ τὸ ἀνωτέρω οὐσιῶδες θέμα. Πιστεύω παραλλήλως ὅτι ἡ Δικαιοσύνη θὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἱεράν καὶ ἀνωτέραν ἀποστολήν της καὶ τὸ καθῆκον της.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΒΑΣΙΛΑΚΟΣ
Ἐπίτιμος Δικηγόρος

Ένα γράμμα για σας

Αγαπητή κυρία - Αγαπητέ κύριε,

Στα 25 χρόνια γιορτάζονται συνήθως οι άγγυροι γάμοι.
Εμείς λοιπόν γιορτάζουμε φέτος την χρυσή μας επέτειο μαζί σας.

Γιατί φέτος συμπληρώνονται 50 δλόκληρα χρόνια από τότε που δειλά-δειλά οι πρώτες Έλληνίδες νοικοκυρές (ή μαμά σας, ή γιαγιά σας, κάποιο δικό σας αγαπημένο πρόσωπο) μαγείρεψε για πρώτη φορά μακαρόνια MISKO.

50 δλόκληρα χρόνια από τότε που για πρώτη φορά ακούστηκε ή βροντερή φωνή του καλόγερου "Ακάκιε τὰ μακαρόνια νὰ είναι MISKO..." Μισός δηλαδή αιώνας.

Σ' δλο αυτό τὸ διάστημα τὰ μακαρόνια MISKO ἔμειναν πρῶτα σὲ κατανάλωσι. Αυτό δὲν εἶναι τυχαῖο. Ὅφειλεται σ' ἐκεῖνο πὸν συνήθως τὸ λένε ἀμοιβαία ἐκτίμησι. Σεῖς ἔχετε καλὸ γούστο. Καὶ ἡ MISKO δὲν σκέφτηκε ποτὲ τὸ παραπάνω κόστος πὸν χρειάζεται για νὰ ἐπιτύχη κορυφαία ποιότητα.

Χρησιμοποίησε πάντοτε διαλεμμένα σιμιγδάλια, πάντοτε τὰ πιὸ σύγχρονα μηχανήματα, ἀκολούθησέ τὸν πιὸ ἐξελιγμένο τρόπο (know-how) παραγωγῆς. Ἀποτέλεσμα. Τὰ MISKO ὄχι μόνον εἶναι τὰ πρῶτα μακαρόνια στὴν Ἑλλάδα, ἀλλὰ καὶ ἐξάγονται ἐξακολουθητικὰ σὲ σοβαρὲς ποσότητες, στὴν Ἰταλία, στὴν ὑπόλοιπη Εὐρώπη, στὴν Ἀμερική, στὸν Καναδὰ καὶ στὴν Μέση Ἀνατολή.

Σήμερα ένα στὰ τρία σπιτία μαγειρεύει MISKO.

Νομίζουμε λοιπὸν ὅτι ἓνα ἀπλὸ εὐχαριστῶ δὲν φτάνει. Σᾶς γράφουμε αὐτὸ τὸ γράμμα, για νὰ σᾶς ὑποσχεθοῦμε ὅτι ἡ MISKO θὰ συνεχίσει ἀκούραστα τίς προσπάθειές της για νὰ σᾶς προσφέρῃ ὅ,τι καλύτερο μπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ στὴν παγκόσμιο βιομηχανία τῶν ζυμαρικῶν. Σᾶς εὐχαριστοῦμε ἄλλη μιὰ φορά για τὴν ἀγάπη σας.

MISKO

1927 - 1977

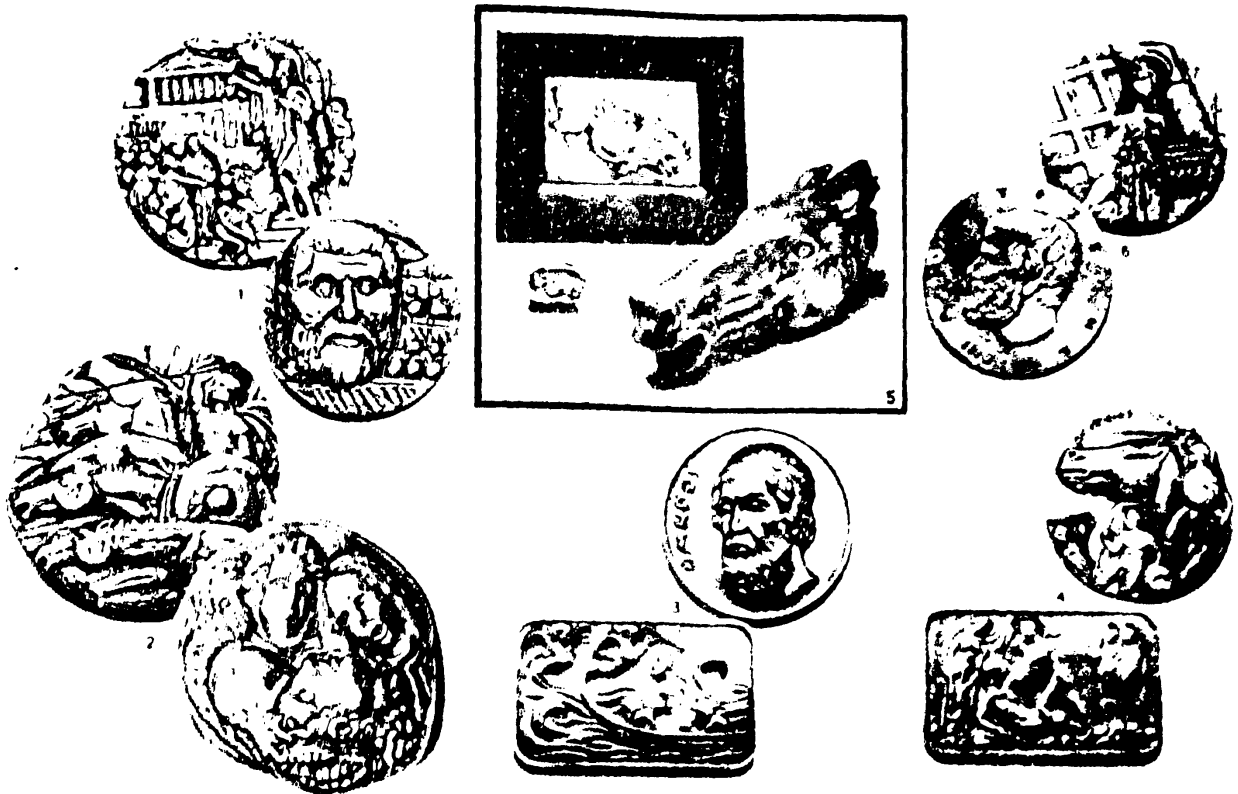

MISKO

50 ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΩΤΑ

ΑΝΤΙΚΑ

δημιουργός συλλεκτικῶν ἀξιών

Μιά ιστορία εὐθύνης.

Ἰούλιος 1975 Ένας χρόνος μετά την μεταπολίτευση. Για πρώτη φορά στην Ελλάδα η ΑΝΤΙΚΑ παρουσιάζει συλλεκτικά μεταλλία με την ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΣΕ ΑΣΗΜΙ (1) του Γλυπτή Γιάννη Παρμακέλη (6 μεταλλία σε σήμι 999) και δημιουργεί ένα μεγάλο πραγματικό συλλεκτικό κοινό ανυψώνοντας τό καλλιτεχνικό του αισθητήριο.

Τά επιτεύγματα...

Τόν Μαιο 1976 ακολουθεί η μνημειώδης σειρά ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Ο ΜΕΓΑΣ (2) του ίδιου γλυπτή 12 Μετάλλια σε σήμι 999^ο και χρυσο 24Κ βαθείας χαραξής και ελευθερου περιγραμματος όπως τα αρχαία Νομισματα.

Τόν Μαιο του 1977 κυκλοφορεί η ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑ (1) (10 μεταλλία σε σήμι 999 και σε χρυσο 24Κ) και τόν Ιανουάριο 1978 η ΙΛΙΑΔΑ (2) κλείνοντας τα ΟΜΗΡΙΚΑ ΕΠΗ Έργα της γλυπτικής Κατερίνας Χαλεπά. Κάτω από το αποδίδονται στο παγκόσμιο συλλεκτικό σχήμα τών πλακετιών (Plaquettes - Ingots).

Τόν Απριλιο 1978 πάντα πρωτοπορώντας και θέλοντας να ξεφύγει από τους μμητες που την αντιγράφουν προσφέρει άμιγή Γλυπτική στις 3 μορφές της Ολύμπια - Αναγλυφο Μετάλλια παρουσιάζοντας τόν ΒΟΥΚΕΦΑΛΑ (3) του γλυπτή Γιάννη Παρμακέλη ενώ εξ άλλου φέτος τα Ηνωμένα Έθνη της αναθέτουν την κοπή και διάθεση για την Ελλάδα τών Μεταλλίων για την διάωση της ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ και του Λιεύνου (4) Έτους ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗ (5).

Παράλληλα δίνει την ευκαιρία στους Έλληνες συλλεκτες να προμηθευτούν τα Καναδικά Νομισματα για τόν Αργυρό Ιωβηλαίο της Ελισάβετ της Αγγλίας το 1977, τών 11ων Αγώνων της Κοινοπολιτείας στο Έντιμοντον και της επέτειου της Ένωσεως τών 10 επαρχιών και 2 περιοχών του Καναδά τό 1978 σαν ό αποκλειστικός αντιπρόσωπος του Καναδικού Νομισματοκοπείου και δέχεται να αναλάβει επίσης την αποκλειστική αντιπροσώπευση τών Ρωσικών Νομισμάτων για την 22α Ολυμπιάδα στην Μόσχα που θα γίνει τό 1980.

Συνάμα έχει ευγενώς προσφέρει εκτός εμπορίου μεμονωμένα μεταλλία (Γλυκτες - Ζυγός - Ναυαρινο - Καζαντζάκης - Αθηνά - Παλαιστai) σε διάφορους οργανισμούς κοινής ωφελείας για δωρεαν διάθεση.

Τά αίτια της επιτυχίας...

Σεβασμός στην Έλληνική παράδοση. Όλα τά θέματα της ΑΝΤΙΚΑ είναι παρμένα αποκλειστικά από την Έλληνική Μυθολογία και Ιστορία και πλαισιώνονται από ιστορικά σημειώματα σχηματίζοντας έτσι σπάνιες εκδόσεις εκτός Εμπορίου.

Σεβασμός στην Τέχνη. Αναγνωρισμένοι και άξιοι δημιουργοί δίνουν τόν καλύτερο εαυτό τους ενώ παράλληλα την τέχνη εξυμνετεί η πιο λεπτόλογη και επίμονη τεχνική ώστε να δημιουργούνται απίστευτα επιτεύγματα.

Σεβασμός στην αλήθεια. Τιμή ενημέρωση τού συλλεκτικού κοινού και παντοτε πραγματίωση τών υποσχέσεων.

Σεβασμός στους συλλεκτες. Απόλυτα αριθμημένες σειρές (ακολουθούν πρωτόκολλα καταστροφής τών μητρώων μετά την αποπεράτωση κάθε έργιας) εγγυήσεις πιστότητας και καθαρότητας τών μεταλλίων προσφέρουν την δυνατότητα μιας συλλεκτικής αξίας και μιας καλλιτεχνικής απόκτησης σε πολυπρόσιτη τιμή.

Ἡ επιβράβευση και τό μέλλον.

Η επιτυχία της ΑΝΤΙΚΑ είναι γεγονός. Όμως η σχέση δυνατώς φιλική και απολυτής εμπιστοσύνης που δημιουργήθηκε με τό συλλεκτικό κοινό τα ενθουσιαστικά τηλεφωνήματα και τό συγγραφικά γραμματα οι αναριθμητες προσωπικές επισκέψεις είναι η μεγάλη εγγύηση και συναμι υποσχέση ότι θα συνεχίσει την αναζήτηση της για νέα πάντα πρωτότυπα θέματα στον χώρο τών συλλεκτικων αξιών.

ΤΜΗΜΑ ΤΗΣ Χ.Ν. ΓΥΡΑΣ
ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΡΟΦΟΡΗΣΩΣ ΠΩΛΗΣΕΩΝ & ΔΙΑΝΟΜΗΣ
ΕΚΘΕΣΙΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΟΥ & ΑΥΡΗΛΑ 134 - ΤΗΛ 36 37 676
ΜΕΤΟΧΙΚΟΝ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 17.200.000 Δρα.

